

STRATEGIA
INTEGRACJI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY GRODZIEC
NA LATA 2020-2030

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
I. CZĘŚĆ WSTĘPNA	5
1.1. PODSTAWY PRAWNE UTWORZENIA STRATEGII	5
1.2. PRZESŁANKI LOKALNE STANOWIĄCE PODSTAWĘ UTWORZENIA STRATEGII	10
1.3. CEL OPRACOWANIA I KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z POSIADANIA STRATEGII	11
1.4. RAMY CZASOWE TWORZENIA STRATEGII	13
1.5. METODOLOGIA OPRACOWANIA STRATEGII.....	13
1.6. STRUKTURA DOKUMENTU	14
II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA	16
2.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY.....	16
2.2. DEMOGRAFIA	17
2.3. STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY GRODZIEC.....	19
2.4. POLITYKA SPOŁECZNA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE GRODZIEC	20
2.4.1. ZASOBY SPRZYJAJĄCE ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY, W TYM ORGANIZACJE SPOŁECZNE I PODMIOTY POWIATOWE I ZAKRES WSPÓŁDZIAŁANIA Z NIMI.....	20
2.4.2. POMOC SPOŁECZNA Z PERSPEKTYWY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.....	24
2.5. ŹRÓDŁA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE GRODZIEC I ICH IDENTYFIKACJA.....	32
2.5.1. KWESTIA DZIECKA	32
2.5.2. KWESTIA OSÓB BEZROBOTNYCH.....	37
2.5.3. KWESTIA UZALEŻNIEŃ I ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE	42
2.5.4. KWESTIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.....	48

2.5.5. KWESTIA OSÓB STARSZYCH	50
2.5.6. KWESTIA OPIEKI ZDROWOTNEJ	53
2.5.7. KWESTIA MIESZKANIOWA	54
2.6. ANALIZA SWOT	56
III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	63
3.1. HIERARCHIA (STRUKTURA) CELÓW ROZWOJU SPOŁECZNEGO	63
3.2. WIZJA	69
3.3. WDRAŻANIE I ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII	69
3.3.1. PROCEDURA WDRAŻANIA STRATEGII	69
3.3.2. HARMONOGRAM WDRAŻANIA STRATEGII	70
3.3.3. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII	79
3.3.4. ŹRÓDŁA FINANANSOWANIA STRATEGII	79
3.3.5. MONITORING I EWALUACJA	81
3.3.6. SPRAWOZDAWCZOŚĆ, AKTUALIZACJA I PROMOCJA STRATEGII	84
IV. POWIĄZANIE STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI	86
4.1. DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU. POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI.	86
4.2. POLSKA 2030. WYZWANIA ROZWOJOWE.	87
4.3. ŚREDNIOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020	87
4.4. PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020	88
4.5. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO 2020	90
4.6. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020	91
4.7. STRATEGIA INTEGRACJI I POLITYKI SPOŁECZNEJ DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO ROKU 2020	92
4.8. STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRODZIEC NA LATA 2015-2024	93
V. UWAGI KOŃCOWE	96
VI. SPIS WYKRESÓW, TABEL I RYSUNKÓW	97
VII. ZAŁĄCZNIKI	100
7.1. Załącznik 1	100

7.2. Załącznik 2	106
------------------------	-----

WPROWADZENIE

Stworzenie nowej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Grodziec było podyktowane koniecznością przygotowania fundamentu do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych. Te z kolei mają w efekcie przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców Gminy Grodziec, a w szczególności tych osób, które są zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Celem do którego dążymy wyznaczając sobie poszczególne cele strategiczne jest efekcie skuteczne doprowadzenie do integracji społecznej mieszkańców.

Nowy dokument strategiczny na lata 2020-2030 rozwija de facto myśl planistyczną zawartą w poprzednim dokumencie strategicznym. Co więcej, jest w znacznej mierze zbliżony swoim układem do dokumentu poprzedniego, choć pojawiają się zmiany zarówno w zakresie prognozy, jak i w sposobie wdrażania planowanych działań. Ta zmiana jest tym bardziej istotna, gdyż w latach 2020-2030 znacznie zmieni się sposób inwestowania funduszy unijnych w kapitał ludzki. System finansowania szkoleń będzie w większym stopniu oparty na potrzebach odbiorców wsparcia.

Wypracowany i zgromadzony materiał został opracowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodźcu.

W pracach nad strategią uczestniczyli przedstawiciele środowisk oświaty, kultury, ochrony zdrowia, policji, pomocy społecznej, przedstawiciele organizacji pozarządowych i samorządu lokalnego, mieszkańcy Gminy.

I. CZĘŚĆ WSTĘPNA

Część wstępna zawiera elementarne informacje dotyczące zasad konstruowania dokumentu. Przedstawione w niej zostały aspekty prawne, będące podstawą działania samorządu lokalnego. Ponadto zawiera ona analizę dokumentów programowych opracowanych na poziomie kraju, województwa, powiatu i gminy, z którymi powinna korespondować i być spójna strategia.

1.1. PODSTAWY PRAWNE UTWORZENIA STRATEGII

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jej opracowania wynika z: ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 roku, poz. 511), ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506), art. 17 ust. 1 pkt 1 i art. 19 pkt 1, w powiązaniu z art. 16 b., ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 roku poz. 1507 z późniejszymi zmianami), które w ramach zadań własnych gminy i zadań własnych powiatu przewidują „opracowanie i realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka” - dla gminy oraz opracowanie i realizacja Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami”¹- na poziomie powiatu.

Na treść Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych obok wyżej cytowanej ustawy o pomocy społecznej mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich:

¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 roku poz. 1508 z późniejszymi zmianami).

1. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2133),
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 2009 r. poz. 946),
3. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn.zm.),
4. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 426),
5. ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz.1878 z późn. zm.),
6. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277),
7. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 322),
8. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218),
9. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1482 z późn. zm.),
10. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 176),
11. ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1205 z późn. zm.),
12. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.),
13. ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 23 z późn. zm.),
14. ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 35),
15. ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1472),
16. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1666 z późn. zm.),
17. ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 111),
18. ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U z 2019 r. poz. 670 z późn. zm.),

19. ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1460 z późn. zm.),
20. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2086),
21. ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 53 z późn. zm.),
22. ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.),
23. ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256),
24. ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z późn. zm.),
25. ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.),
26. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1182 z późn. zm.),
27. ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia mieszkalnych na wynajem mieszkań chronionych, noclegowni, schronisk dla bezdomnych, ogrzewalni i tymczasowych pomieszczeń (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 508),
28. ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1373 z późn. zm.),
29. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 969),
30. ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 295),
31. ustawa z dnia 7 września 1991 r. systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1481 z późn. zm.),
32. ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1431 z późn. zm.),

33. uchwała Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019 – 2023,
34. ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1390 z późn. zm.),
35. ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 473 z późn. zm.),
36. ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407),
37. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1061),
38. ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 755 z późn. zm.).

Najważniejszym dokumentem strategicznym dla Gminy Grodziec jest przyjęta Uchwałą Nr VIII/37/2015 Rady Gminy Grodziec z dnia 21 maja 2015 roku **Strategia Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2015-2024**. Jest ona dokumentem określającym podstawowe kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy w dłuższej perspektywie czasowej oraz zakreśla najogólniejszą wizję Gminy w przyszłości – pożądaną obraz, do którego zmierza. Zasadniczym celem tego dokumentu jest zapewnienie możliwie najwyższej jakości życia mieszkańców. Założeniem strategii jest analizowanie uwarunkowań w jakich dany obszar funkcjonuje i adekwatnie do nich aktualizowanie założeń rozwoju oraz formułowanie zarówno celów krótkoterminowych jak i długookresowych.

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec uwzględnia nadrzędną rolę Strategii Rozwoju Gminy Grodziec na lata 2015-2024. Kluczowe jej elementy wpisują się zarówno w obowiązujące kierunki polityki w sferze społecznej zawarte w obowiązującej Strategii Rozwoju Gminy Grodziec, jak i kluczowe założenia wypracowywane w toku prowadzonej jej aktualizacji.

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030, konstruowana jest zgodnie z logiką kaskadowego układu strategii i programów. Celem takiej konstrukcji jest uspoźnienie podejścia do procesu programowania, zarówno w odniesieniu do relacji strategii z programami szerszego zasięgu jak i konstruowanymi w jej ramach programami.

W praktyce oznacza to, że długo i średniookresowe programy operacyjne i strategiczne na poziomie krajowym są planami wykonawczymi dla polityk formułowanych na poziomie Unii Europejskiej. Z kolei na poziomie lokalnym programy operacyjne i strategie rozwoju stanowią głównie długo i średniookresowe plany wykonawcze dla polityk formułowanych na poziomie krajowym. Zachowanie spójności niesie ze sobą również korzyści związane z możliwością aplikowania o środki pomocowe z funduszy UE.

W opisywanym zakresie, Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec wpisuje się w elementy polityki spójności Unii Europejskiej, która ma wspierać rozwój inteligentny, zrównoważony i sprzyjający włączeniu społecznemu. Jest to jeden z głównych priorytetów Strategii „**Europa 2020**”, która zastąpiła „Strategię Lizbońską”. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu koncentruje się na zwiększeniu aktywności zawodowej społeczeństw UE, podnoszeniu kwalifikacji obywateli oraz walce z ubóstwem.

W powyższe cele wpisuje się siedem projektów przewodnich (zwanymi także inicjatywami flagowymi) oraz 10 Zintegrowanych Wytycznych dla polityki gospodarczej i zatrudnienia państw członkowskich. Projekty przewodnie składają się z działań realizowanych zarówno na poziomie unijnym jak i krajowym, należą do nich m. in.: „Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia” oraz „Europejski program walki z ubóstwem”.

Na poziomie krajowym Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec wpisuje się w dokumenty strategiczne, które powstawały w okresie finalizacji prac nad strategią „Europa 2020”. Wspólną podstawę dla krajowych dokumentów strategicznych stanowi raport „**POLSKA 2030. Wyzwania rozwojowe**”, w którym wskazane zostały wyzwania rozwojowe stojące przed Polską w perspektywie do 2030 roku. Wśród wyzwań tych wymieniono m. in: sytuację demograficzną, wysoką aktywność zawodową, poprawę spójności społecznej oraz wzrost kapitału społecznego Polski.

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020 wytycza obszary strategiczne (Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka, Spójność społeczna i terytorialna), w których koncentrować się będą główne działania do 2020 roku oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie średniookresowej w celu przyspieszenia procesów rozwojowych.

Ważnym strategicznym dokumentem na poziomie krajowym jest **Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności”**. Określa ona główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, a także kierunki

przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju. Stanowi opis nowego projektu cywilizacyjnego, zorientowanego na przyszłość, w perspektywie do 2030 roku.

W kontekście objętych procesem planowania strategicznego dziedzin Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych najważniejszym programem na poziomie krajowym jest „**Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020**”. Program uwzględnia długofalowe wyzwania związane z globalizacją, rozwojem ekonomicznym, jakością polityk publicznych, zjawiskami demograficznymi, czy inwestycjami w kapitał ludzki.

Z kolei na poziomie regionalnym najważniejszymi dokumentami są: **Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2020** wraz z **Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020**.

Programowa zgodność Strategii z:

- Programem Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020,
- Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020,

stwarza szansę na uruchomienie montażu finansowego dla realizacji projektów, które stanowią rozwinięcie zadań opisanych w części operacyjnej Strategii.

Wśród ważnych instrumentów finansowania projektów należy wymienić Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT), jako zupełnie nowe narzędzie zaproponowane przez Komisję Europejską, przy pomocy którego partnerskie jednostki samorządu terytorialnego mogą realizować wspólne przedsięwzięcia.

1.2. PRZESŁANKI LOKALNE STANOWIĄCE PODSTAWĘ UTWORZENIA STRATEGII

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych ma stanowić podstawę do realizacji względnie trwałych wzorów interwencji społecznych, podejmowanych w celu zmiany (poprawy) tych stanów rzeczy (zjawisk) występujących w obrębie danej społeczności, które oceniane są negatywnie. Problemy społeczne występujące w gminie Grodziec stały się przesłanką do zbudowania długofalowego programu działań prowadzących do dokonania trwałej zmiany społecznej, w oparciu o stworzoną misję i w zgodzie z przyjętymi celami.

Opracowana strategia powinna być realizowana przez różne podmioty, które współpracują ze sobą na rzecz lokalnej społeczności, co zostało wykazane w niniejszym

dokumentacji. Przyjęcie do realizacji wytyczonych w strategii celów pozwoli na lepsze koordynowanie działań instytucji funkcjonujących na polu polityki społecznej w gminie, ułatwi również pozyskiwanie środków finansowych na realizację zadań z zakresu polityki społecznej.

W wyniku przeprowadzonej diagnozy i konsultacji społecznych stwierdzono, że głównymi czynnikami przyczyniającymi się do powstania problemów społecznych, a w konsekwencji prowadzącymi do wykluczenia społecznego, są:

- niedostateczne wsparcie dla osób chorych i starszych, samotnych oraz niepełnosprawnych,
- niski status materialny rodzin spowodowany bezrobociem,
- nadużywanie alkoholu,
- niska aktywność i integracja społeczna mieszkańców gminy,
- brak form aktywnego zorganizowanego spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i osób starszych.

Strategia ta jest wymogiem i wynika z obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej gminy Grodziec. Jest również naturalnym następstwem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, a co za tym idzie – umożliwia pozyskiwanie funduszy na rozwój lokalny.

1.3. CEL OPRACOWANIA I KORZYŚCI WYNIKAJĄCE Z POSIADANIA STRATEGII

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030 została opracowana w celu:

- stworzenia efektywnego programu pomocy, który umożliwi rozwiązywanie problemów społecznych, oraz przyczyni się do przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i marginalizacji;
- odpowiedniego zaplanowania i realizacji aktywnej polityki społecznej na poziomie lokalnym, a także wyznaczenia kierunków działań w zakresie rozwoju potencjału instytucjonalnego i społecznego gminy Grodziec.

Korzyści wynikające z posiadania Strategii:

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030 pomoże samorządowi w prowadzeniu polityki społecznej, m.in. w:

- skuteczniejszym wykorzystaniu pieniędzy z funduszy strukturalnych,

- racjonalizacji wydatków z zakresu pomocy społecznej,
- opracowaniu zintegrowanego systemu pomocy potrzebującym mieszkańcom,
- polepszeniu i rozwoju inicjatyw społecznych,
- zwiększeniu współpracy organizacji pozarządowych z samorządem lokalnym w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych,
- podniesieniu poziomu integracji społecznej w gminie.

Działania, które zostaną podjęte w ramach strategii przyczynić się mają do:

- budowy potencjału gminy Grodziec w zakresie strategicznego planowania i realizowania polityki społecznej na poziomie lokalnym;
- budowy potencjału instytucjonalnego i społecznego gminy, mającego na celu najlepsze wykorzystanie innych programów w obszarze integracji i pomocy społecznej;
- zwiększenia lokalnej aktywności w obszarze rozwiązywania problemów społecznych; do wzmocnienia i tworzenia lokalnych organizacji pozarządowych aktywnie włączających się w proces integracji społecznej na terenie gminy Grodziec,
- zdobycia większego doświadczenia gminy Grodziec w zakresie zlecania zadań własnych partnerom społecznym,
- zaspokojenia potrzeb mieszkańców poprzez budowanie sieci usługodawców, efektywniejszego zaspokojenie potrzeb mieszkańców poprzez stworzenie sieci usług społecznych,
- zwiększenia lokalnej aktywności w obszarze rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030 określa najważniejsze działania, które należy podjąć, aby umożliwić osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać za pomocą własnych środków, możliwości i uprawnień. Strategia ta ukierunkowana jest głównie na rozwój i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami działającymi w ramach polityki społecznej, zwłaszcza w zakresie służby zdrowia, oświaty, policji.

Strategia stwarza podstawy do aktywnego kształtowania rzeczywistości, do ożywienia wszelkiej społecznej i gospodarczej aktywności mieszkańców gminy Grodziec. Wdrożenie

w życie jej ustaleń przyczyni się do lepszej współpracy władz i mieszkańców gminy na rzecz poprawy życia członków lokalnej wspólnoty.

Realizacja strategii stworzy szanse na większe wykorzystywanie dodatkowych środków pochodzących z budżetu państwa i funduszy z Unii Europejskiej oraz przyczyni się do budowania systemu pomocy społecznej w tutejszej gminie.

1.4. RAMY CZASOWE TWORZENIA STRATEGII

Proces tworzenia strategii rozpoczęto w styczniu 2020 roku, a jej zakończenie prac nad dokumentem zaplanowano na maj 2020 roku z zamiarem przedłożenia strategii na Sesji Rady Gminy i przyjęcia jej ustaleń uchwałą do realizacji.

Określenie horyzontu czasowego strategii

Okres realizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec przyjęto na dziesięć lat (2020-2030), co ułatwi formułowanie zadań gminy, szczególnie przy pozyskiwaniu funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

1.5. METODOLOGIA OPRACOWANIA STRATEGII

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030 powstała przy współudziale społeczności lokalnej z terenu gminy Grodziec.

Przebieg procesu budowania strategii

W pracach nad budowaniem Strategii wyodrębniono następujące etapy:

Etap I. Organizacja procesu budowania Strategii

W procesie budowy Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030 istotną rolę odegrały konsultacje społeczne mające na celu zbudowanie sprawnego modelu organizacyjnego dla realizacji celów strategicznych na obszarze gminy Grodziec.

Etap II – Redagowanie strategii

Kolejnym krokiem było przygotowanie części diagnostycznej i analiza sytuacji społecznej w gminie w oparciu o dane statystyczne. Zebrane zostały wszystkie materiały wcześniej zgromadzone i usystematyzowane.

Etap III – Wdrażanie strategii

1. Zapoznanie gminy z opracowaną Strategią i rekomendowanie jej do oficjalnego przyjęcia Uchwałą Rady Gminy w Grodźcu.
2. Przyjęcie Uchwałą Rady Gminy w Grodźcu Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030 do realizacji.
3. Promocja strategii wśród mieszkańców gminy, w tym osób kluczowych, kształtujących w gminie politykę społeczną, przedstawicieli różnych podmiotów działających w sferze polityki społecznej i organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i innych oraz pozyskiwanie usługodawców i partnerów społecznych do jej realizacji.

1.6. STRUKTURA DOKUMENTU

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030 jest dokumentem uspołecznionym i opracowanym przy zastosowaniu metod partycypacyjnych. Składa się z trzech zasadniczych części, tj. części wstępnej, diagnostycznej i programowej oraz z części ostatniej dotyczącej powiązania strategii z innymi dokumentami strategicznymi.

Część wstępna zawiera elementarne informacje dotyczące zasad konstruowania dokumentu – są w niej przedstawione: aspekty prawne, będące podstawą działania samorządu lokalnego oraz analiza dokumentów strategicznych, z którymi powinna korespondować i być spójna strategia.

Część diagnostyczna dokumentu zawiera charakterystykę gminy, informacje na temat sytuacji demograficzno-bytowej jej mieszkańców oraz diagnozę problemów społecznych gminy opartą na badaniu źródeł zastanych.

Po części wstępnej i diagnostycznej w dokumencie opracowano część programową, która jest zorganizowana na kilku poziomach i jej struktura przypomina piramidę, której wierzchołek stanowi wizja rozwoju/ładu społecznego. Wyróżniono poszczególne poziomy planowania takie jak:

- wizja, która jest wizją rozwoju/ładu społecznego w gminie Grodziec;
- cele główne;
- cele operacyjne (szczegółowe);
- kierunki działań;
- zarządzanie i koordynacja Strategii - źródła finansowania, monitoring, ewaluacja, aktualizacja i promocja Strategii, powiązania Strategii z innymi dokumentami strategicznymi.

Cele główne i operacyjne wynikają bezpośrednio z wizji rozwoju społecznego. Definiują kierunki rozwoju polityki społecznej gminy w określonych obszarach społecznych, pozwalając jednocześnie na zachowanie jasnego podziału *Strategii*, grupując poszczególne programy i projekty. Ich realizacja w przyjętej perspektywie czasowej powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego ładu społecznego, określonego w jej wizji. Z kolei programy strategiczne są „tematami” działań, których wykonanie powoduje osiągnięcie określonych celów.

W części IV dokumentu przedstawiono proces wdrażania i zarządzania realizacją Strategii. Ze względu na zmieniającą się rzeczywistość społeczną Strategia będzie dokumentem otwartym podlegającym monitoringowi i ewaluacji z możliwością wprowadzania zmian.

II. CZĘŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Część diagnostyczna zawiera diagnozę problemów społecznych występujących na terenie gminy Grodziec. Diagnoza została oparta na analizie danych zastanych między innymi z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodźcu.

2.1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina wiejska Grodziec, położona we wschodniej części województwa wielkopolskiego, jest jedną z czternastu jednostek samorządu terytorialnego wchodzącego w skład powiatu konińskiego. Zajmuje powierzchnię 117,8 km².

Do gminy (rysunek 1.) należy osiemnaście sołectw: Biała, Biała-Kolonia, Biskupice, Bystrzyca, Czarnybród, Janów, Junno, Grodziec, Królików, Królików Czwarty, Łądek, Łagiewniki, Nowe Grądy, Stary Borowiec, Stara Ciświca, Stare Grądy, Wielolęka i Zaguźnica. Od południa gmina graniczy z gminami Blizanów i Stawiszyn, od południowego zachodu z gminą Chocz, od zachodu z gminami Zagórów i Gizałki, od północy z gminą Rzgów, a od północy i wschodu z gminą Rychwał.

Rysunek 1. Mapa gminy Grodziec

Źródło: http://powiat.konin.pl/en/42/275/grodziec_commune

Odległość gminy od miasta Konina wynosi około 30 km. Siedzibą władz gminy jest miejscowość Grodziec położona przy drodze krajowej Turek – Jarocin, spełniająca rolę lokalnego ośrodka handlu i usług.

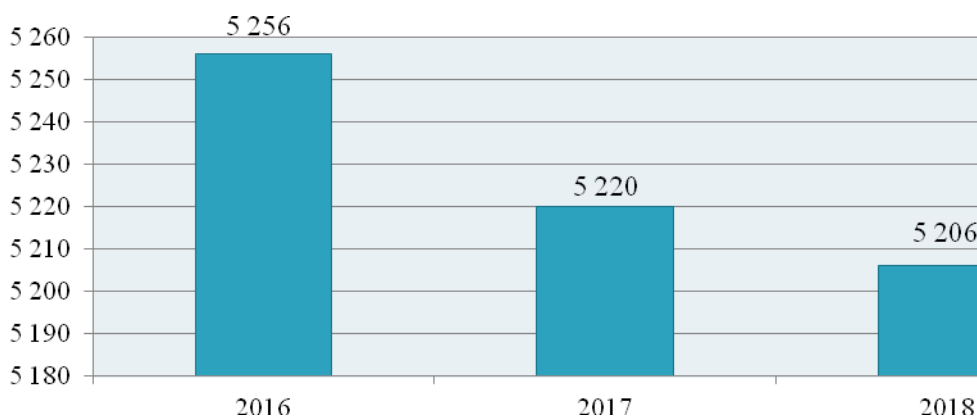
Sieć placówek oświatowych na terenie gminy tworzą: Przedszkole Samorządowe w Grodźcu, Szkoła Podstawowa w Grodźcu, Królikowie i Społeczne Szkoły Podstawowe w Lipicach i Biskupicach. Mieszkańcy gminy mają zapewnioną opiekę zdrowotną w jednym ośrodku zdrowia i gabinetach prywatnych.

2.2. DEMOGRAFIA

Sytuacja demograficzna mieszkańców gminy została opracowana na podstawie informacji zgromadzonych przez Główny Urząd Statystyczny. Ich analiza pozwoliła na zobrazowanie sytuacji społeczno-ekonomicznej ludności, przedstawienie obecnej struktury demograficznej mieszkańców i dokonanie w tym zakresie prognozy na najbliższe lata. Czynniki powyższe odgrywają bowiem istotną rolę w planowaniu zabezpieczenia społecznego ludności.

Gminę Grodziec zamieszkuje 5 206 osób (stan na 31.12.2018 według danych Głównego Urzędu Statystycznego). Na przestrzeni lat 2016-2018 możemy zauważyć niewielki spadek ludności Gminy. W porównaniu do 2016 roku liczba mieszkańców zmalała o 50 osób. Gęstość zaludnienia w Gminie kształtuje się na poziomie 44 osób/km².

Wykres 1. Liczba ludności gminy Grodziec w latach 2016-2018

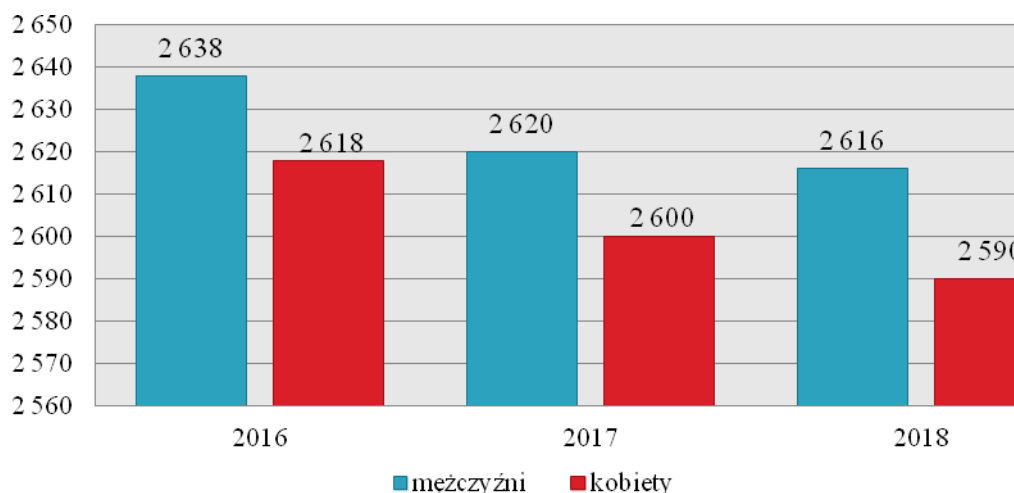

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Liczba kobiet zamieszkujących gminę Grodziec jest nieco mniejsza niż liczba mężczyzn - kobiety stanowią 49,8% ogólnej liczby ludności (2 590 kobiet), natomiast mężczyźni 50,2% (2 616 mężczyzn). Współczynnik feminizacji w Gminie wynosi 99 co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypada 99 kobiet.

Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących gminę Grodziec na przestrzeni lat 2016-2018

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Grodziec według ekonomicznych grup wieku w roku 2018 przedstawia się następująco:

- 20,4% jest w wieku przedprodukcyjnym - do 14 roku życia;
- 62,2% mieszkańców Gminy jest w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 15-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 15-65 rokiem życia;
- 17,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Poniższy wykres przedstawia ekonomiczne grupy wieku w gminie Grodziec. Na przestrzeni lat 2016-2018 możemy zauważyć wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności, przy jednoczesnym spadku udziału osób w wieku produkcyjnym.

Tabela 1. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2016-2018 (w procentach)

	2016	2017	2018
Wiek przedprodukcyjny	20,5	20,5	20,4
Wiek produkcyjny	62,6	62,1	62,2
Wiek poprodukcyjny	16,9	17,5	17,4

Źródło: https://bdl.stat.gov.pl

Na przestrzeni lat struktura wiekowa mieszkańców gminy Grodziec ulegała zmianom. W analizowanym okresie miał miejsce wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Prognozując sytuację demograficzną gminy na najbliższe lata, należy zwrócić uwagę na istotną kwestię. W niedalekiej przyszłości znaczna grupa osób będących obecnie w tej grupie ekonomicznej będzie kończyć swą działalność zawodową i zasili grono seniorów.

Z perspektywy systemu zabezpieczenia społecznego jest to o tyle ważne, że wymaga dostosowania do potrzeb tej grupy odpowiedniej sfery usług społecznych.

Wzrost udziału osób starszych w ogóle populacji może przyczynić się do zwiększenia liczby osób niepełnosprawnych. Starsze grupy wiekowe są bardziej narażone na ryzyko niepełnosprawności – obecnie prawie 60% niepełnosprawnych jest wśród osób po 55. roku życia. Dodajmy, że proces starzenia się lokalnej społeczności wynika także skądinąd z pozytywnej przesłanki – wydłużania się średniego czasu życia.

Przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów jest w gminie Grodziec dodatni i wynosi 1 (stan na koniec 2018 roku), co odpowiada przyrostowi naturalnemu 0,19 na 1000 mieszkańców. Jest to wartość nieco większa w porównaniu do wartości w całej Polsce, gdzie wynosi -0,7. Na przestrzeni lat 2016-2018 przyrost naturalny w gminie Grodziec był zawsze dodatni. Najmniejszy odnotowany został w 2018 roku kiedy wynosił 1, natomiast największy w 2017 roku, kiedy wynosił 6.

Tabela 2. Przyrost naturalny w gminie Grodziec na przestrzeni lat 2016-2018

	2016	2017	2018
Urodzenia żywe	47	53	60
Zgony	42	47	59
Przyrost naturalny	5	6	1

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

2.3. STRATEGICZNE KIERUNKI ROZWOJU GMINY GRODZIEC

W obecnych warunkach polskich – na poziomie zarządzania lokalnego (gminnego) – jedną z podstawowych ról wśród tego typu planów pełnią strategie rozwoju. W opracowaniach tych określone są cele rozwoju lokalnego oraz sposoby realizacji tych celów przy wyróżnieniu najbardziej pożądanych dla rozwoju gminy działań.

W trakcie prac nad Strategią Rozwoju Gminy Grodziec dokonano m.in. diagnozy sytuacji demograficznej gminy, analizy struktury zatrudnienia i bezrobocia w gminie, oceny stanu infrastruktury technicznej i społecznej, sytuacji w rolnictwie i turystyce oraz przeprowadzono analizę SWOT, która m.in. pozwoliła na identyfikację występujących problemów. Następnie wyznaczono cel strategiczny odnoszący się m.in. do sfery społecznej: „zapewnienie wysokiego poziomu usług społecznych”. Wśród programów i projektów strategicznych w zakresie tego celu strategicznego przewidziano do realizacji:

Program 6. Oświata, kultura, sport, rekreacja

- Projekt 6.1. Utworzenie oddziału żłobkowego w przedszkolu.
- Projekt 6.2. Remonty i doposażenie placówek oświatowych.
- Projekt 6.3. Rozbudowa przyszkolnej bazy sportowej.
- Projekt 6.4. Poprawa organizacji zajęć szkolnych i dowozów uczniów.
- Projekt 6.5. Poprawa infrastruktury i oferty kultury.
- Projekt 6.6. Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Program 7. Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo

- Projekt 7.1. Wspieranie rozwoju opieki zdrowotnej.
- Projekt 7.2. Organizacja warsztatów terapii zajęciowej.
- Projekt 7.3. Organizacja mieszkań socjalnych.
- Projekt 7.4. Realizacja zadań pomocy społecznej.

Program 8. Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą

- Projekt 8.1. Wspieranie aktywności i integracji społecznej.
- Projekt 8.2. Sprawne zarządzanie Gminą.

Na rozwój gminy Grodziec mają wpływ inne dokumenty, wśród nich Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2020.

2.4. POLITYKA SPOŁECZNA W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE GRODZIEC

2.4.1. ZASOBY SPRZYJAJĄCE ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIESZKAŃCÓW GMINY, W TYM ORGANIZACJE SPOŁECZNE I PODMIOTY POWIATOWE I ZAKRES WSPÓŁDZIAŁANIA Z NIMI

Narzędziem realizacji zadania zaspokajania zbiorowych potrzeb społecznych jest polityka społeczna, która powinna być dostosowana do potrzeb i uwarunkowań społeczności. Zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej realizowane są w gminie Grodziec przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Formy pomocy są wielorakie, ale do najczęstszych należą różnego rodzaju zasiłki pieniężne i usługi opiekuńcze. Adresatami pomocy są rodziny wielodzietne, osoby, które pozostają w trudnej sytuacji życiowej. Beneficjentami pomocy

społecznej są również osoby długotrwale chore, niepełnosprawne, uzależnione, dotknięte przemocą domową oraz ludzie starzy i samotni.

Kadra zatrudniona w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodźcu uczestniczy w różnych formach doksztalcania i podnoszenia swoich kwalifikacji, wśród których należy wymienić następujące szkolenia i warsztaty.

Wsparciem dla działań gminy w zakresie pomocy społecznej jest działalność organizacji pozarządowych. Samorząd gminy dysponuje uregulowaniami określonymi przez odpowiedni akt prawa miejscowego, dotyczącymi współpracy z organizacjami należącymi do sektora pozarządowego.

Każda społeczność, w której istnieją silne więzi społeczne, winna organizować współpracę między samorządem a organizacjami pozarządowymi, aby współdziałać w kierunku uzupełnienia i usprawnienia instytucjonalnych form pomocy. Poniżej prezentowane są stowarzyszenia działające na terenie gminy Grodziec.

Tabela 3. Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Grodziec

Lp.	Nazwa	Siedziba	Charakterystyka działania
1.	Stowarzyszenie Rodzina, Kultura, Edukacja, Rozwój Wsi Centrum w Grodźcu	Tartak 4a, 62-580 Grodziec	Wielostronna działalność na rzecz rodzin
2.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	Lipice 13, 62-580 Grodziec	Wielostronna działalność na rzecz dzieci.
3.	Stowarzyszenie „Razem dla Szkół”	Biskupice 59 62-580 Grodziec	Wielostronna działalność na rzecz dzieci, promują aktywność społeczną.
4.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Edukacji „Aktywni – Grodziec”	ul. Kwiatowa 10 62-580 Grodziec	Wielostronna działalność na rzecz rodzin, promują aktywność społeczną.
5.	Stowarzyszenie aktywni w muzyce, aktywni w społeczeństwie w Królikowie	Królików 48, 62-580 Grodziec	Wielostronna działalność na rzecz rodzin, promują aktywność społeczną.
6.	Stowarzyszenie „Koło Kobiet” w Biskupicach	Biskupice 59, 62-580 Grodziec	Wielostronna działalność na rzecz rodzin, promują aktywność społeczną.
7.	Stowarzyszenie Klub Seniorów „Ale Babki Grodzieszczanki”	ul. Targowa 2/A, 62-580 Grodziec	Wielostronna działalność na rzecz rodzin, promują aktywność społeczną.
8.	Stowarzyszenie Gminny Klub Sportowy „Piaś” Grodziec Wieloleśka	Wieloleśka 68, 62-580 Grodziec	Wielostronna działalność na rzecz dzieci i młodzieży
9.	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi „Wieloleśczanki”	Wieloleśka 55, 62-580 Grodziec	Wielostronna działalność na rzecz rodzin, promują aktywność społeczną.
10.	Koło Gospodyń Wiejskich Sołectwa Junno	Lipice 15 a, 62-580 Grodziec	Wielostronna działalność na rzecz rodzin, promują aktywność społeczną.

11.	Koło Gospodyń Wiejskich Stare Grądy	Stare Grądy 62-580 Grodziec	Wielostronna działalność na rzecz rodzin, promują aktywność społeczną.
12	Stowarzyszenie Grupa Motocyklowa Joker's	Lądek 35, 62-580 Grodziec	Wielostronna działalność na rzecz rodzin

Źródło: Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Groźcu

Wsparciem dla działań gminy w zakresie pomocy społecznej jest również działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie. Poniżej prezentowane są organizacje pozarządowe współpracujące z PCPR.

Tabela 4. Wykaz organizacji pozarządowych współpracujących z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie

Lp.	Nazwa i adres	Charakterystyka działania	Kategorie klienta
1.	Towarzystwo Inicjatyw Obywatelskich, ul. PCK 15, 62-500 Konin	Wielostronna działalność opiekuńczo-wychowawcza, terapeutyczna i resocjalizacyjna	Dorośli, dzieci, młodzież – zagrożeni wykluczeniem
2.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, ul. Noskowskiego 1 62-510 Konin	Wielostronna działalność opiekuńczo-wychowawcza, terapeutyczna i resocjalizacyjna Prowadzenie procedur przysposabiania	Osoby starające się o przysposobienie dziecka, dzieci i młodzież
3.	Fundacja im. Doktora Piotra Janaszka „Podaj dalej”, ul. 11 Listopada 7a, 62-510 Konin	Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych, chorych, starszych, zagrożonych patologiami społecznymi, ubogich, z domów dziecka i innych potrzebujących pomocy oraz zwiększenie perspektyw ich rozwoju fizycznego, psychicznego i zawodowego, a także wielostronna działalność terapeutyczna, integracyjna i opiekuńczo-wychowawcza	Osoby niepełnosprawne, osoby uzależnione
4.	Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem, ul. Szpitalna 43, 62-500 Konin	Wielostronna działalność na rzecz osób niepełnosprawnych oraz ich rodzin	Osoby niepełnosprawne i ich rodziny
5.	Fundacja „Mielnica”, ul. Szpitalna 43, 62-500 Konin	Wielostronna działalność na rzecz propagowania idei rehabilitacji dzieci i młodzieży, promocja i realizacja kompleksowej rehabilitacji. Wielostronna działalność terapeutyczna, m.in. prowadzenie ŚDS, WTZ, Klubu Środowiskowego	Osoby niepełnosprawne

6.	Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Radość”, Głębokie, 62-561 Ślesin	Wielostronna działalność terapeutyczna i opiekuńczo-wychowawcza	Osoby niepełnosprawne
7.	Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego, ul. Szeligowskiego 1, 62-510 Konin	Zrzeszanie osób ze stwardnieniem rozsianym, wyzwalanie inicjatywy u chorych w kierunku leczenia i rehabilitacji, likwidacja barier psychologiczno-społecznych, działalność na rzecz poprawy sytuacji prawnej, ekonomicznej i zdrowotnej osób chorych na stwardnienie rozsiane	Osoby ze stwardnieniem rozsianym i ich rodziny
8.	Koniński Klub „Amazonki”, ul. Przemysłowa 41/84, 62-510 Konin	Rehabilitacja psychofizyczna, działalność oświatowa i kulturalna, profilaktyka raka piersi, sekcja opiekunek – wolontariat	Kobiety po mastektomii
9.	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Zarząd Rejonowy w Koninie, ul. Okólna 41/84, 62-510 Konin	Działalność na rzecz poprawy sytuacji prawnej, ekonomicznej i zdrowotnej osób chorych na cukrzycę	Osoby chore na cukrzycę oraz ich rodziny
10.	Polski Związek Niewidomych, Zarząd Koła w Koninie, ul. Szarych Szeregów 4, 62-510 Konin	Społeczna integracja, rehabilitacja, ochrona interesów zawodowych, ekonomicznych i społecznych oraz przeciwdziałanie dyskryminacji osób niewidomych i niedowidzących	Osoby niewidome i słabowidzące
11.	Wielkopolski Oddział Polskiego Towarzystwa Społeczno-Sportowego „Sprawni Razem”, Oddział Terenowy – Konin, ul. Kaliska 19, 62-510 Konin	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu oraz polepszanie stanu zdrowia dzieci i młodzieży upośledzonej umysłowo w stopniu lekkim oraz propagowanie różnych form rehabilitacji	Osoby upośledzone umysłowo w stopniu lekkim i ich rodziny
12.	Fundacja na rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Otwarcie”, ul. Mickiewicza 24, 62-500 Konin	Działania na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym z upośledzeniem umysłowym, niesienie pomocy dzieciom i osobom szczególnie uzdolnionym znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej oraz osobom niepełnosprawnym	Podmioty prowadzące działalność edukacyjną, opiekuńczo-wychowawczą wśród dzieci i młodzieży, dzieci z rodzin najuboższych i Domów Dziecka

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie

2.4.2. POMOC SPOŁECZNA Z PERSPEKTYWY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Głównym realizatorem zadań pomocy społecznej państwa oraz koordynatorem działań na terenie gminy jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodźcu, który jest jednostką organizacyjną gminy. Ośrodek ma swoją siedzibę w Grodźcu przy ulicy Głównej 38. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudnionych jest 10 osób, w tym 3 pracowników socjalnych. Na przestrzeni lat 2016-2019 liczba osób zatrudnionych w Ośrodku wzrosła z 7 w 2016 roku do 10 w 2019 roku.

Celem działalności Ośrodka jest skuteczne wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. GOPS wykonuje zadania wynikające z ustawy o pomocy społecznej w ramach zadań zleconych i własnych, z ustawy o świadczeniach rodzinnych, o zatrudnieniu socjalnym, o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawy o funduszu alimentacyjnym, ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

Według ustawy o pomocy społecznej, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości (art. 2. 1).

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka (art. 3. 1). Ustawa o pomocy społecznej stwierdza, że udziela się pomocy osobom i rodzinom w szczególności z powodu: 1) ubóstwa; 2) sieroctwa; 3) bezdomności; 4) bezrobocia; 5) niepełnosprawności; 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby; 7) przemocy w rodzinie; 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi; 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; 10) (uchylony); 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art.159 ust.1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach; 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; 13) alkoholizmu lub narkomanii; 14) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

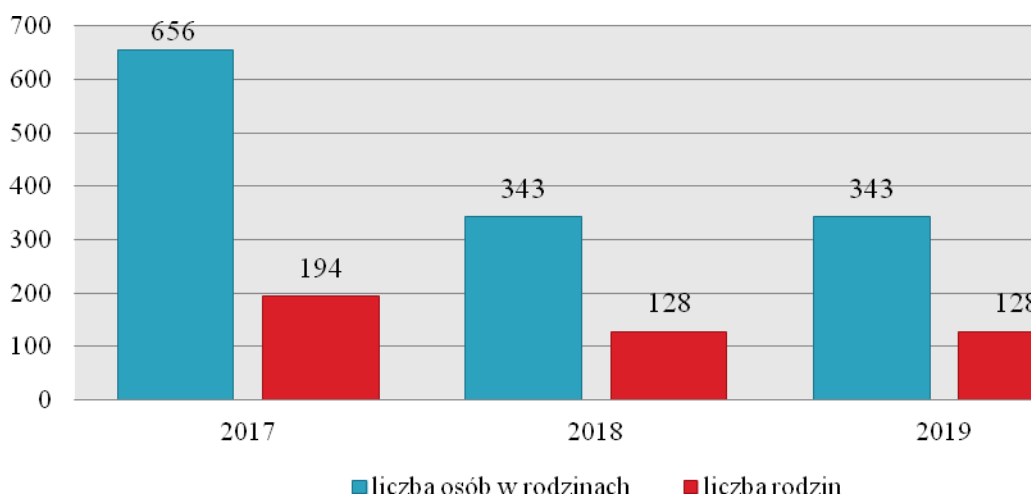

Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Grodziec odpowiedzialny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Do jego obowiązków należy:

- prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej,
- bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń (w tym organizowanie opieki i usług domowych),
- współpraca z organizacjami i instytucjami, a zwłaszcza z samorządem lokalnym,
- aktywizowanie środowiska lokalnego.

Decydujący wpływ na korzystanie z systemu pomocy społecznej w Polsce mają regulacje prawne zawarte w ustawie o pomocy społecznej oraz innych aktach normatywnych. Podstawową przesłanką przyznania świadczeń jest kryterium dochodowe osoby i rodziny. Od października 2018 roku kryterium to ustalono na poziomie 701 zł miesięcznie w przypadku osoby samotnie gospodarującej i 528 zł na osobę w rodzinie. Dane szczegółowe dotyczące liczby beneficjentów pomocy społecznej w gminie Grodziec w latach 2017-2019 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 3. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2017-2019

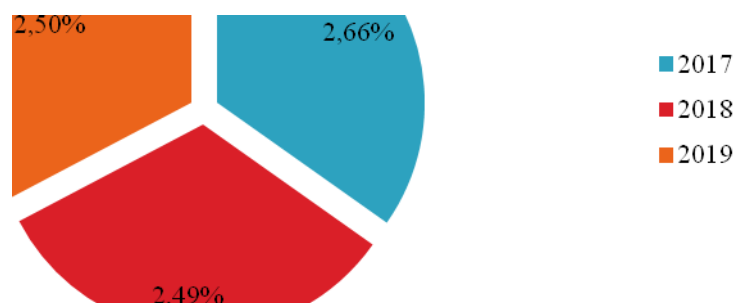
Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej za 2019 rok

W latach 2017-2019 liczba osób objętych systemem pomocy społecznej w gminie Grodziec ulegała zmianom – nastąpił spadek liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej ze 194 rodzin w 2017 roku do 128 rodzin w 2019 roku. Poniższy wykres przedstawia udział beneficjentów pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców gminy Grodziec z końcem 2019 roku.

Wskaźnik deprywacji lokalnej² w 2019 roku kształtował się na poziomie 2,5%. Na przestrzeni lat 2017-2019 możemy zauważyć niewielki spadek tego wskaźnika. Różnica pomiędzy rokiem 2017, a 2019 wynosi tylko 0,16 pp.

Wykres 4. Wskaźnik deprywacji lokalnej na przestrzeni lat 2017-2018

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w 2019 roku. Z danych tych wynika, iż w 2019 roku najwięcej osób korzystających z tego typu pomocy było w wieku produkcyjnym. Pod względem płci możemy zauważyć, że korzystających z pomocy społecznej kobiet jest nieco więcej niż mężczyzn (liczba kobiet - 77, liczba mężczyzn – 74), różnica nie jest jednak znaczna. Znaczną część wszystkich osób pobierających świadczenie w 2019 roku stanowiły również osoby w wieku 0-17 lat.

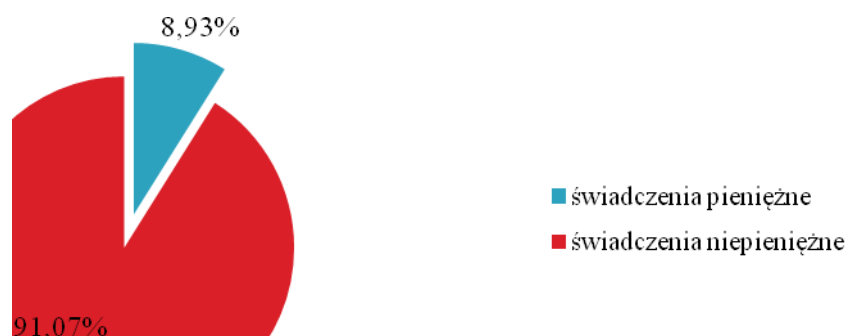
Tabela 5. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w 2019 roku

Wiek	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
0-17	23	32	55
Produkcyjny	42	37	79
Poprodukcyjny	12	5	17

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

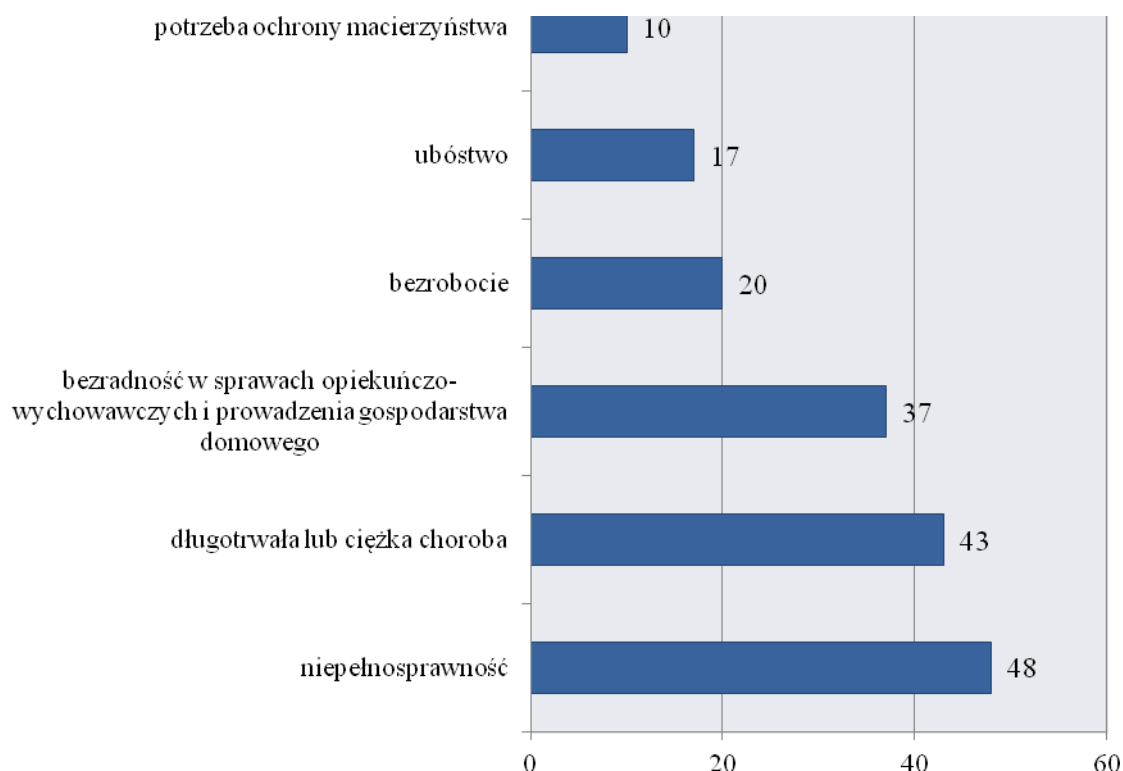
W 2019 roku udzielono mieszkańcom gminy Grodziec 4 375 świadczeń niepieniężnych oraz 429 świadczeń pieniężnych. Udzielone świadczenia pieniężne stanowiły 8,93% wszystkich udzielonych świadczeń, świadczenia niepieniężne stanowiły natomiast 91,07%.

² Obliczany jako liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne/niepieniężne, przypadająca na każde 1000 mieszkańców gminy.

Wykres 5. Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w 2019 roku

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

W 2019 roku najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej była niepełnosprawność - z tego powodu pomoc otrzymało 48 rodzin. Na drugim miejscu pod względem liczby rodzin, którym udzielono pomocy społecznej znajduje się długotrwała lub ciężka choroba (43 rodzin), natomiast na trzecim – bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (37 rodzin).

Wykres 6. Powody udzielania pomocy (liczba rodzin) w 2019 roku

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

W 2019 roku zasiłki stałe pobierało 13 osób. W przypadku zasiłków okresowych, w 2019 roku liczba ich świadczeniobiorców kształtowała się na poziomie 22 – co oznacza spadek o 2 osoby w porównaniu do roku 2018. Zasiłki celowe pobierało z kolei 61 osób i jest to spadek o 36 osoby w porównaniu do roku poprzedniego.

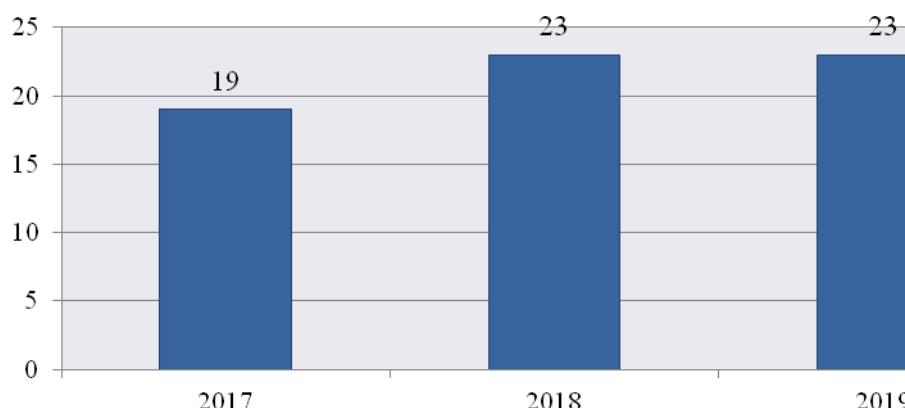
Tabela 6. Liczba osób, którym przyznano zasiłki stałe, celowe i okresowe na przestrzeni lat 2017-2019 (liczba osób)

	2017	2018	2019
zasiłek stały	14	14	13
zasiłek okresowy	19	24	22
zasiłek celowy	58	97	61

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018 i 2019 rok

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W porównaniu do roku 2017, w 2019 roku wzrosła liczba osób korzystających z takich usług. W 2017 roku korzystało z nich 19 osób, natomiast w 2018 i 2019 roku – 23 osoby.

Wykres 7. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

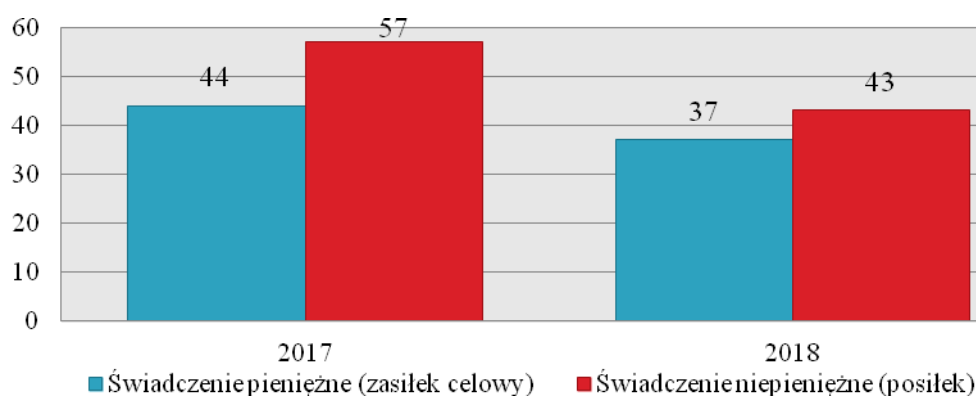
Mieszkańcy gminy Grodziec korzystają również z programu finansowego w zakresie dożywiania - „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020. Strategicznym celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z terenów objętych wysokim poziomem bezrobocia i ze środowisk wiejskich oraz osób dorosłych, w szczególności osób samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub osób niepełnosprawnych. Program jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie:

- wsparcia finansowego gmin w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym,
- poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,
- poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży,
- kształtowania właściwych nawyków żywieniowych³.

Wśród osób otrzymujących świadczenie pieniężne w 2018 roku 37 mieszkańców to osoby, którym to świadczenie przyznano w ramach wieloletniego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W formie świadczenia niepieniężnego pomoc otrzymały 43 osoby.

Wykres 8. Świadczenia pieniężne i niepieniężne przyznane w ramach programu wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” w latach 2017 i 2018 (liczba osób)

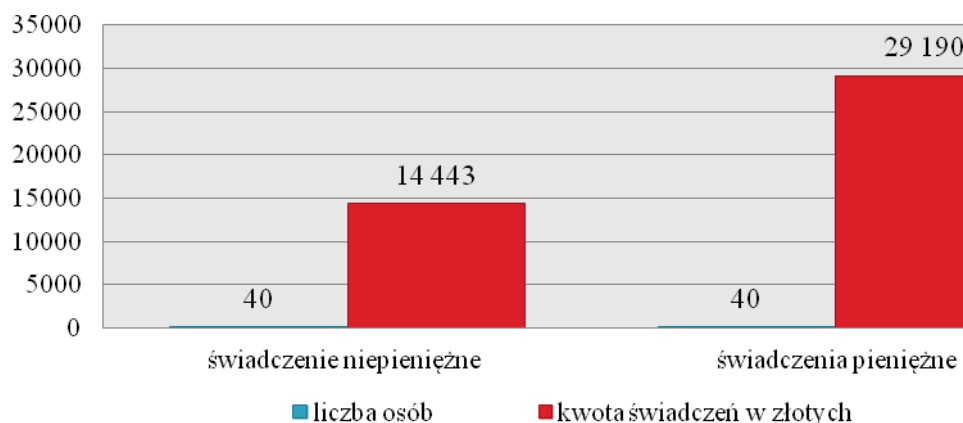
Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018 i 2019 rok

15 października 2018 roku ustanowiony został Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. W 2019 roku zasiłek celowy w ramach tego Programu przyznany został 40 osobom na łączną kwotę 29 190 zł. Świadczenie niepieniężne w formie posiłku otrzymało również 40 osób na co przeznaczono w sumie 14 443 zł.

³ www.gov.pl/web/rodzina

Wykres 9. Świadczenia przyznane w ramach programu wieloletniego „Posilek w szkole i w domu”

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018 i 2019 rok

W 2019 roku ze świadczenia wychowawczego 500+ skorzystały 403 rodziny, w 2018 roku – 409 rodzin, natomiast w 2017 roku – 444 rodziny. Na przestrzeni lat 2017-2019 dostrzegalny jest spadek liczby rodzin, pobierających to świadczenie.

Tabela 7. Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego na przestrzeni lat 2017-2019 oraz kwota przyznanych świadczeń

	2017	2018	2019
Liczba rodzin	444	409	403
Kwota świadczeń	4 498 310,00 zł	4 074 491,00 zł	4 874 739,00 zł

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018 i 2019 rok

Fundusz alimentacyjny to świadczenia wypłacane na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 roku (Dz. U. z 2009 poz. 670 z późniejszymi zmianami). Świadczenia wypłacane są wierzycielkom na rzecz osób uprawnionych (na rzecz dzieci), gdy egzekucja alimentów okaże się bezskuteczna przez 2 miesiące, a wnioskodawca spełnia kryterium dochodowe uprawniające do pobierania w/w świadczenia.

Zgodnie z zarządzeniem Nr OR.0050.244.2017 Wójta Gminy Grodziec z dnia 27.11.2017 roku, Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodźcu zostaje upoważniony do podejmowania działań wobec dłużników i wierzycieli alimentacyjnych, prowadzenia postępowania i wydawania w tych sprawach decyzji oraz do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego i wydawania w tych sprawach decyzji. W związku z realizacją od 1 stycznia 2018 roku ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zwiększono zatrudnienie o dodatkowego pracownika.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego:

- w 2018 roku wypłacono łącznie 128 500,00 zł dla 18 rodzin, 26 uprawnionych;
- w 2019 roku wypłacono łącznie 127 970,00 zł dla 18 rodzin, 26 uprawnionych.

Na podstawie w/w ustawy organ właściwy prowadzi także postępowanie wobec dłużnika alimentacyjnego:

- w 2018 roku postępowaniem takim objętych było 23 dłużników;
- w 2019 roku przeprowadzono postępowanie wobec 24 dłużników alimentacyjnych.

Organizowanie placówek całodobowej opieki nie jest zadaniem samorządu gminnego, tym niemniej to pracownicy GOPS kwalifikują i kierują za pośrednictwem właściwego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie osoby do DPS. Do DPS trafiają osoby wymagające całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, które nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, a nie można im zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Osobę taką kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego. Zarówno dla zainteresowanej osoby, jak i dla całego systemu, skierowanie do domu pomocy społecznej jest zawsze ostatecznością, gdyż powoduje izolację osoby od jej naturalnego środowiska.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grodźcu w 2017, 2018 i 2019 roku, poniósł odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej 7 mieszkańców. Dane dotyczące odpłatności za pobyt w Domu Pomocy Społecznej na przestrzeni lat 2017-2019 znajdują się w tabeli poniżej.

Tabela 8. Odpłatność Gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej na przestrzeni lat 2017-2019

	2017	2018	2019
liczba osób	7	7	7
kwota świadczeń	120 822 zł	157 666 zł	171 017 zł

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018 i 2019 rok

2.5. ŹRÓDŁA PODSTAWOWYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE GRODZIEC I ICH IDENTYFIKACJA

2.5.1. KWESTIA DZIECKA

Polityka społeczna zajmuje się dziećmi jako grupą wymagającą szczególnej troski i ochrony. Działalność na rzecz dzieci polega przede wszystkim na ochronie ich praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwienie dostępu do oświaty, służby zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka życiowego.

System opieki nad dziećmi potrzebującymi wsparcia organizują instytucje państwowe, samorządy, organizacje pozarządowe. Na system ten składają się:

- domy pomocy społecznej dla dzieci specjalnej troski,
- pogotowia opiekuńcze,
- domy dziecka,
- ośrodki szkolno-wychowawcze dla dzieci i młodzieży,
- ogniska wychowawcze,
- placówki środowiskowe zapobiegające niedostosowaniu społecznemu i osamotnieniu dzieci i młodzieży oraz zapewniające pomoc rodzicom mającym trudności w wychowaniu dzieci,
- wioski dziecięce,
- ośrodki adopcyjno-opiekuńcze i rodziny zastępcze,
- rodzinne domy dziecka,
- młodzieżowe ośrodki wychowawcze.

Wszystkie te placówki wyrównują szanse dzieci i młodzieży, niemniej dziecko, dla pełnego i harmonijnego rozwoju swojej osobowości, powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia.

Placówki oświatowe na terenie Gminy

Sieć placówek oświatowych na terenie gminy, jak już wspomniano w informacjach ogólnych o gminie tworzą:

- Przedszkole Samorządowe w Grodźcu,
- dwie Szkoły Podstawowe w Grodźcu i Królikowie,
- dwie Społeczne Szkoły Podstawowe w Biskupicach i Lipicach.

Liczba dzieci uczęszczających do wyżej wymienionych szkół w roku szkolnym 2018/2019:

- przedszkole gminne – 80;
- Szkoła Podstawowa im. Marii Dąbrowskiej w Grodźcu – 323;
- Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Królikowie – 136;
- Społeczna Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Lipicach – 94;
- Społeczna Szkoła Podstawowa im. Gen. Edmunda Taczanowskiego w Biskupicach – 61.

W roku szkolnym 2018/2019 w szkołach samorządowych zatrudnionych było ogółem 69 osób w pełnym wymiarze godzin oraz 37 w niepełnym wymiarze godzin. Najwięcej etatów zajmowali nauczyciele dyplomowani, na drugim miejscu pod względem ilości etatów znaleźli się nauczyciele kontraktowi, natomiast na trzecim – mianowani.

Tabela 9. Kadra pedagogiczna placówek oświatowych

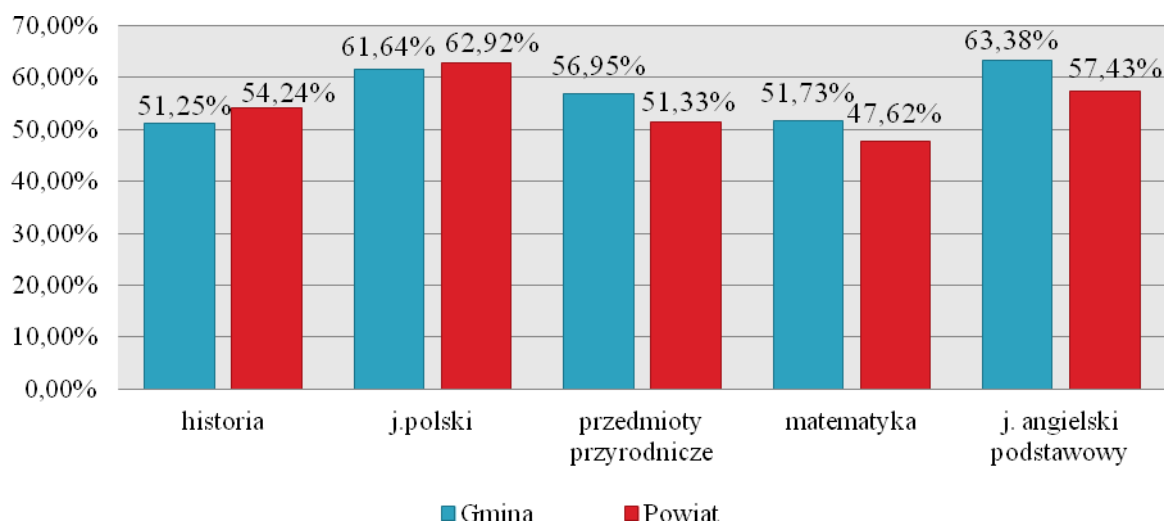
Ogółem			Ogółem	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
	Zatrudnienie w pełnym wymiarze		69	2	2	16	10	39
	Zatrudnienie w niepełnym wymiarze	Liczba	37	2	1	11	4	19
		W tym etatu	12,02	0,95	0,88	3,13	1,96	5,10
	Razem etaty		81,02	2,95	2,88	19,13	11,96	44,10

Źródło: Raport o stanie gminy Grodziec 2018

W porównaniu do uczniów z terenu całego powiatu, uczniowie z gminy Grodziec uzyskali wyższe wyniki egzaminu gimnazjalnego z przedmiotów przyrodniczych, matematyki oraz języka angielskiego. Niższe wyniki egzaminów odnotowane zostały natomiast z historii oraz języka polskiego.

Wykres 10. Wyniki egzaminu gimnazjalnego uczniów z Gminy w porównaniu do wyników egzaminu uczniów z powiatu konińskiego

Źródło: Raport o stanie gminy Grodziec 2018

Zasoby i oferta szkolna

Wszystkie szkoły prowadzą dożywianie uczniów oraz umożliwiają korzystanie z sali gimnastycznej i zapewniają dostęp do sieci Internet. W żadnej placówce nie funkcjonują klasy integracyjne. Jedna szkoła zatrudnia pedagoga. Część uczniów z Gminy objęta jest dowozami do szkoły. Skorzystać z takiej formy wsparcia mogą uczniowie, których odległość z domu do szkoły przekracza 3 km.

Programy realizowane w szkole podstawowej im. Marii Dąbrowskiej w Grodźcu oraz szkole podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Królikowie w 2018 roku

- Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj Formę” (propagowanie zdrowego stylu życia);
- Program „Wiem, nie biorę! Jestem bezpieczny” (pokazanie zagrożeń związanych z używaniem narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych);
- Program wieloletni „Niepodległa” na lata 2017-2021 (wspólne obchody 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości);
- „Program dla szkół” (promowanie zdrowego odżywiania poprzez przekazywanie świeżych warzyw, owoców i soków);
- Program „Aktywna tablica” (rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli);

- Program „Znajdź właściwe rozwiązanie” (zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów starszych klas szkół podstawowych i uczniów klas gimnazjalnych);
- Programy edukacyjne w ramach współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Koninie – „Moje dziecko idzie do szkoły” oraz „Czyste powietrze wokół nas”.

Programy realizowane w szkole podstawowej im. Marii Dąbrowskiej w Grodźcu oraz szkole podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Królikowie w 2018 roku

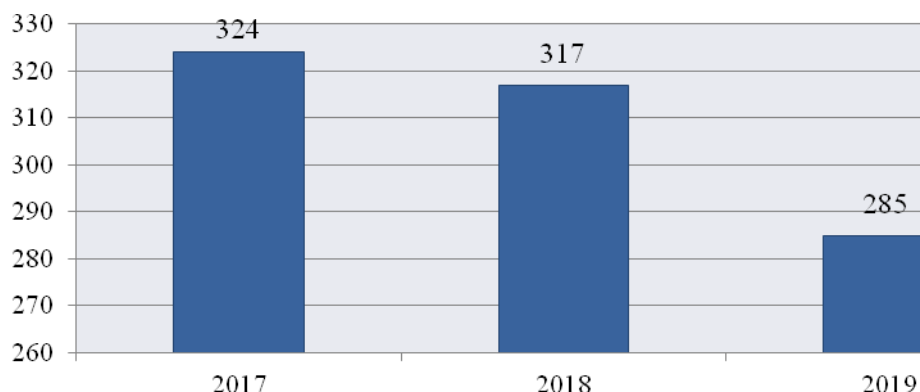
- Projekt „Myślenie przez działanie - Uniwersytet Młodych Odkrywców” UAM w Poznaniu Wydział Biologii (podniesienie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych uczniów);
- Projekt edukacyjny „Bieg po zdrowie” dla uczniów klas IV (antytytoniowa edukacja zdrowotna);
- Projekt „Bądźmy zdrowi – wiemy więc działamy” (wzrost świadomości społecznej na temat wpływu odżywiania i aktywności fizycznej);
- Projekt dla szkół „Umiem pływać” (projekt powszechnej nauki pływania);
- „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” (promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży);
- Projekt „Żołnierze Wyklęci” (konkurs przeprowadzany w czterech kategoriach: praca literacka, plastyczna, lapbook i komiks).

Opieka nad dzieckiem i rodziną w Gminie

W poniższej tabeli zaprezentowana została średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2017-2019. Możemy zauważyć, że ze świadczeń tych w 2019 roku korzystało średnio 285 rodzin, czyli o 32 rodziny mniej niż w roku 2018 oraz 39 mniej niż w roku 2017. W latach 2017-2019 dostrzegalna jest tendencja spadkowa jeśli chodzi o średniomiesięczną liczbę rodzin korzystających z tego typu świadczeń.

Wykres 11. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Sytuacja dzieci z rodzin problemowych z terenu gminy Grodziec

W 2019 roku z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego pomoc i wsparcie otrzymało 37 rodzin, w tym:

- 10 rodzin niepełnych,
- 2 rodziny wielodzietne.

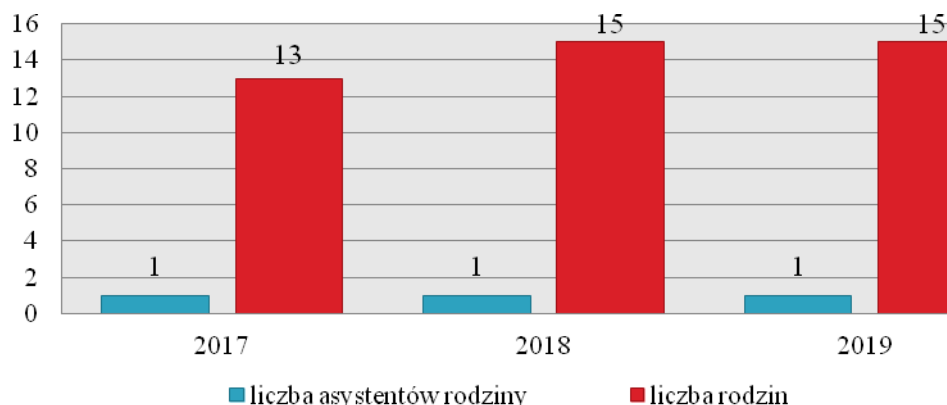
Z tego powodu udzielono ogółem 1 467 świadczeń, w tym 1 373 świadczeń niepieniężnych oraz 94 świadczenia pieniężne.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w gminie Grodziec realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.). Ustawa kładzie nacisk na pracę z rodziną celem niedopuszczenia do odebrania dziecka. W związku z tym wprowadzona została instytucja asystenta rodziny, którego zadaniem jest poprawa całościowego funkcjonowania rodziny oraz udzielanie jej pomocy w wielu obszarach: socjalnym, psychologicznym, wychowawczym, czy też ekonomicznym.

Na przestrzeni lat 2017-2019 w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grodźcu zatrudniony był 1 asystent rodziny. Liczba rodzin objętych ich pomocą wynosiła kolejno: 13 w roku 2017, 15 w roku 2018 i również 15 w roku 2019.

Wykres 12. Asystenci rodziny oraz liczba rodzin objętych ich wsparciem na przestrzeni lat 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Gmina Grodziec w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną ściśle współpracuje z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie, które udziela pomocy w zakresie:

- wypłaty świadczeń dla rodzin zastępczych,
- pomocy terapeutycznej dla rodzin zastępczych w razie potrzeby,
- wypłaty pomocy pieniężnej dla usamodzielnionych wychowanków (w zakresie: kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie),
- odstępiania od ustalenia opłat za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

2.5.2. KWESTIA OSÓB BEZROBOTNYCH

Statystyki dotyczące bezrobocia w znacznym stopniu zniekształcają obraz zjawiska ze względu na duży stopień tzw. bezrobocia utajonego oraz powszechności „pracy na czarno”. Bezrobocie powoduje, iż standard życia wielu ludzi stale się obniża i rozszerza się obszar patologii społecznej.

Bezrobotnym, zgodnie z definicją ustawową, jest osoba pozostająca bez pracy, ale jednocześnie zdolna i gotowa do jej podjęcia w pełnym wymiarze czasu. Bezrobocie, przyczyniając się do zubożenia materialnego, w bezpośredni sposób wpływa na poziom życia rodzin, wywierając negatywne skutki, zwłaszcza w postaci:

- dezintegracji rodziny,
- zmniejszenia siły wsparcia emocjonalnego i solidarności pomiędzy członkami rodziny,
- zwiększenia ryzyka zaistnienia patologii życia społecznego.

Długookresowe bezrobocie ma wpływ na ekonomiczną i psychospołeczną sferę życia człowieka bezrobotnego oraz jego rodzinę. Jednym z pierwszych skutków utraty pracy jest obniżenie standardu życia rodziny, także wtedy, gdy otrzymywane są świadczenia kompensujące płacę. Sytuacja materialna osób dotkniętych bezrobociem zależy od ich standardu życia w czasie trwania zatrudnienia, a zwłaszcza od posiadanych dóbr trwałego użytku, oszczędności i długów.

Duże znaczenie ma poziom, od którego zaczyna się proces degradacji ekonomicznej i społecznej. W najbardziej dramatycznej sytuacji są rodziny świadczeniobiorców pomocy społecznej, które od dawna korzystały z systemu wsparcia socjalnego z powodu np. niskich dochodów, wielodzietności, inwalidztwa. Trudności finansowe w takich rodzinach prowadzą do drastycznych ograniczeń wydatków nawet na podstawowe potrzeby bytowe.

Problem bezrobocia dotyczy nie tylko osoby nim dotkniętej, lecz także całej rodziny. Pogorszenie stanu funkcjonowania rodziny jest proporcjonalne do okresu pozostawania bez pracy, co przejawia się problemami opiekuńczo-wychowawczymi, przemocą czy zanikiem autorytetu rodzicielskiego. Może także prowadzić do rozpadu rodziny. W tych okolicznościach pojawia się również groźba przyjmowania przez dzieci negatywnych wzorów osobowych, a w konsekwencji dziedziczenia statusu bezrobotnego.

Wzrost liczby bezrobotnych świadczeniobiorców powoduje przyrost liczby zadań z zakresu pomocy społecznej oraz zwiększenie puli wydatków na udzielanie pomocy. Sytuacja taka wymusza również konieczność dostosowania dotychczasowych form działania do nowych potrzeb. Ponieważ możliwości budżetu państwa i samorządu lokalnego są ograniczone, podstawowego znaczenia w pomocy w wychodzeniu z bezrobocia nabiera praca socjalna, która przyjmuje zróżnicowane formy.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych to między innymi pomoc w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego, rozbudzanie motywacji do działania ukierunkowanego na zatrudnienie oraz technika kontraktu socjalnego, która pozwala na uzależnienie pomocy – formy, wysokości i okresu wypłacania świadczenia – od aktywności bezrobotnego i jego rodziny.

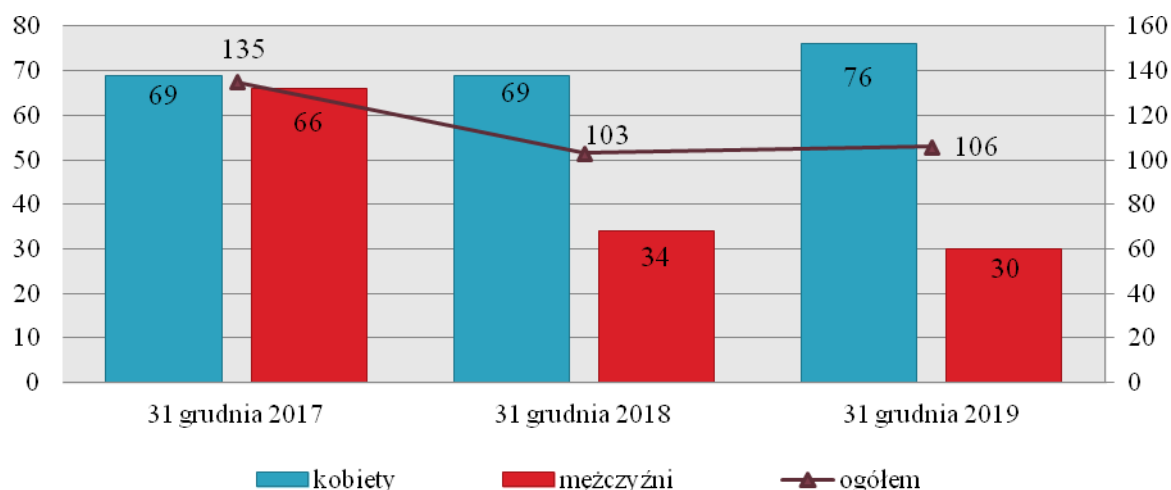
Niepokojący jest wpływ bezrobocia na zachowania patologiczne. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem staje się przemoc w rodzinie. Długie pozostawanie bez pracy stymuluje procesy dezintegracji życia rodzinnego. Przymusowa bezczynność zawodowa i nieregulowany tryb życia wyzwalają zachowania dewiacyjne, skierowane na rodzinę i lokalne środowisko społeczne. Negatywne emocje związane z sytuacją bezrobocia przenoszone są na najbliższych – ofiarami przemocy i złego traktowania są najczęściej

kobiety i dzieci. Długotrwałe bezrobocie, z jego negatywnymi konsekwencjami psychospołecznymi, wymaga stosowania odpowiednich form oddziaływań.

Na przestrzeni lat 2017-2019 obserwowany jest spadek liczby bezrobotnych mieszkańców gminy Grodziec zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy. Pod koniec 2019 roku, liczba bezrobotnych kobiet była ponad dwukrotnie większa od liczby bezrobotnych mężczyzn.

Wykres 13. Mieszkańcy Gminy zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Koninie z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2017–2019

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie

Rozpatrując kwestię liczby bezrobotnych osób z podziałem na poszczególne grupy wiekowe możemy zauważyć, że w porównaniu do lat poprzednich wzrósł nieco udział osób bezrobotnych mających mniej niż 25 lat, natomiast odsetek osób powyżej 50 roku życia utrzymuje się na względnie stałym poziomie.

Tabela 10. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Grodziec w latach 2017-2019 z podziałem na grupy wiekowe

	31 grudnia 2017		31 grudnia 2018		31 grudnia 2019	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
ogółem	135	100	103	100	106	100
do 25 roku życia	30	22	22	21	28	26
powyżej 50 roku życia	25	19	20	19	22	21

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie

W poniższej tabeli przedstawiona została liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Koninie zamieszkujących gminę Grodziec z podziałem na wybrane kategorie. Dostrzegalny jest spadek udziału osób długotrwałe bezrobotnych oraz wzrost osób z prawem do zasiłku, w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy.

Tabela 11. Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych oraz z prawem do zasiłku w gminie Grodziec w latach 2017-2019

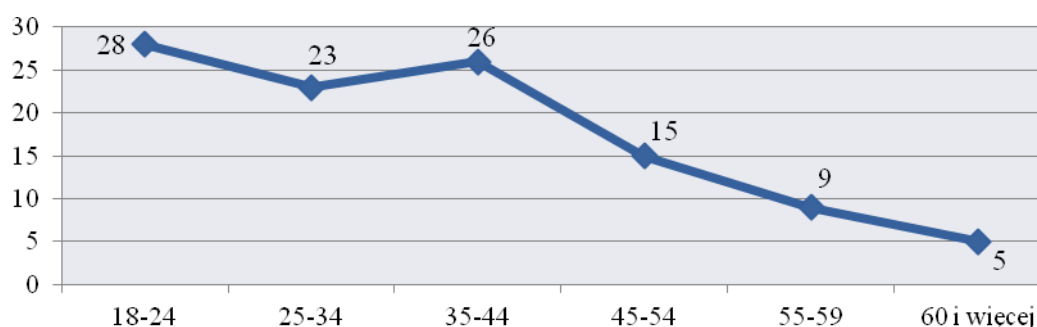
	31 grudnia 2017		31 grudnia 2018		31 grudnia 2019	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
ogółem	135	100	103	100	106	100
z prawem do zasiłku	14	10	24	23	28	26
długotrwale bezrobotni	70	52	48	47	37	35

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie

Dla scharakteryzowania zjawiska bezrobocia w gminie niezwykle ważna jest analiza danych dotyczących podziału bezrobotnych według wieku, czasu pozostawania bez pracy, stażu pracy i wykształcenia. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawiają poniższe wykresy.

Ze statystyk Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie wynika, że z końcem 2019 roku w grupie bezrobotnych najwięcej było ludzi młodych mających 18-24 lata (28 osób). Wśród osób bezrobotnych znaczną część stanowiły również osoby mające 35-44 lata (26 osób) oraz 25-34 lata (23 osoby).

Wykres 14. Bezrobotni z terenu gminy Grodziec według wieku pod koniec 2019 roku

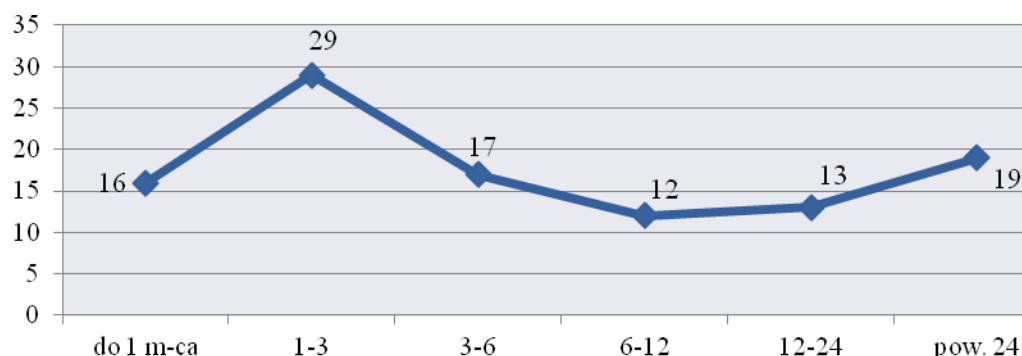
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie

Powrót do pracy jest tym trudniejszy, im dłuższy jest okres pozostawania poza zatrudnieniem. Brak pracy może powodować nieodwracalne szkody nie tylko ekonomiczne, ale przede wszystkim społeczne, łącznie z daleko idącą demoralizacją i wykluczeniem osób pozostających bez zatrudnienia. Długotrwale bezrobotni, którzy z końcem 2019 roku stanowili liczną grupę pozostających bez pracy w gminie, często nie są w stanie samodzielnie wrócić do zatrudnienia, stąd tak ważne w ich przypadku są: poradnictwo zawodowe i praca socjalna.

Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP największą część stanowiły osoby pozostające bez pracy 1-3 miesięcy – było ich 29. Możemy zauważyć, że znaczny udział w ogólnej liczbie bezrobotnych miały osoby pozostające bez pracy powyżej roku – stanowili oni aż 30% ogółu.

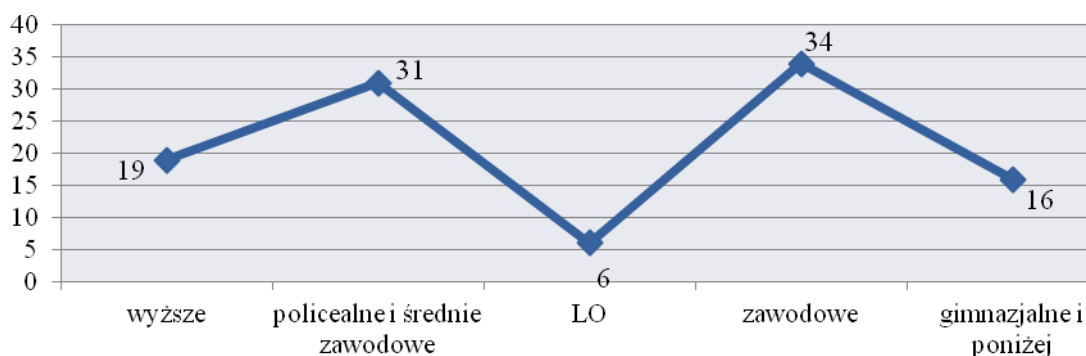
Wykres 15. Bezrobotni z terenu gminy Grodziec według czasu pozostawania bez pracy pod koniec 2019 roku

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie

Pod koniec 2019 roku zdecydowanie lepszą sytuację na lokalnym rynku pracy posiadały osoby z wykształceniem wyższym, po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego oraz gimnazjalnym i niższym - tych w rejestrach bezrobotnych figurowało najmniej. Problem bezrobocia w największym stopniu osiągał osób z wykształceniem zawodowym, policealnym i średnim zawodowym. Zestawiając ten fakt z sytuacją na rynku pracy, należy nadal zachęcać młodzież do zdobywania wykształcenia, natomiast w przypadku osób już bezrobotnych szczególny nacisk należy położyć na szkolenia, doksztalcenie i zmianę kwalifikacji zawodowych.

Wykres 16. Bezrobotni z terenu gminy według wykształcenia pod koniec 2019 roku

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Koninie

2.5.3. KWESTIA UZALEŻNIEŃ I ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

Problemy wynikające z picia alkoholu i zażywania narkotyków stanowią obecnie jedną z poważniejszych kwestii społecznych. Zjawisko to ma istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego (wzrasta liczba nieletnich nietrzeźwych sprawców przestępstw, ale również nieletnich nietrzeźwych ofiar), jak również ogólny stan zdrowia populacji, zdolność do konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy, a także na relacje interpersonalne z rówieśnikami i środowiskiem rodzinnym.

Liczba osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych jest trudna do ustalenia. Definiując problem alkoholizmu, przyjmuje się, że jest to całokształt problemów związanych z używaniem napojów alkoholowych. Rozumie się przez to zarówno upośledzenie decyzji dotyczących rozpoczynania picia alkoholu, jak i polegających na niemożności przerywania picia alkoholu. Problem alkoholizmu rozpatrywany jest w dwóch płaszczyznach:

- jako choroba alkoholowa (utrata kontroli picia, niemożność utrzymania się w abstynencji);
- jako zagadnienie spożycia napojów alkoholowych i akceptowanych przez społeczeństwo wzorów picia, co stwarza konieczność poszukiwania alkoholu.

W 2019 roku z powodu alkoholizmu pomoc i wsparcie z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodziecu otrzymało 7 rodzin – w porównaniu do roku poprzedniego liczba ta wzrosła o 3 rodziny.

Rysunek 2. Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w 2018 i 2019 roku

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018 i 2019 rok

W 2019 roku rodziny korzystające z pomocy i wsparcia z Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu alkoholizmu stanowiły 5% spośród wszystkich rodzin korzystających z pomocy i wsparcia. W roku 2018 wartość ta kształtowała się na poziomie 3%.

Aby eliminować niekorzystny wpływ uzależnień na społeczność gminy, konieczne jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym oraz różnych form promocji zdrowego stylu życia. Ważną rolę odgrywa w tym procesie uchwalany corocznie przez Radę Gminy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Do głównych zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 przyjętego uchwałą Nr XII/84/2019 Rady Gminy Grodziec z dnia 26 listopada 2019 roku należy:

- działania na rzecz dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,
- udzielenie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- działania w zakresie profilaktyki i edukacji,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii,
- reagowanie w przypadku naruszania przepisów prawa zarówno przez osoby prawne i fizyczne,
- podejmowanie działań zmierzających do nakłonienia osoby uzależnionej do poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom odgrywają również podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodźcu w ramach przysługujących jej uprawnień działania.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych według stanu na koniec 2019 roku liczyła 6 członków. W 2019 roku jej członkowie przeprowadzili rozmowy z 22 osobami uzależnionymi od alkoholu oraz z 2 członkami rodzin osób uzależnionych od alkoholu. Jednocześnie w omawianym roku Komisja podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce uzależnienia wobec 22 osób uzależnionych od alkoholu. Dane dotyczące działań GKRPA w Grodźcu podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2017-2019 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 12. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodźcu wobec osób uzależnionych w latach 2017-2019

	2017	2018	2019
Liczba osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	3	3	22
Liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi przeprowadzono rozmowy	12	12	2
Liczba osób w stosunku do których podjęto czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnienia	12	12	22
Liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	0	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

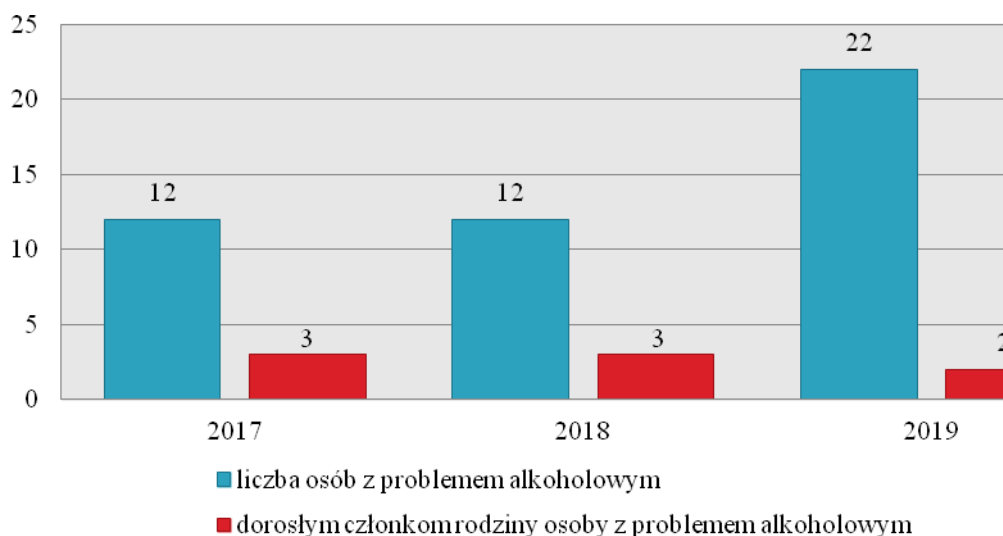
Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin w ciągu 2019 roku czynny był 6 godzin w miesiącu. Zakres jego działalności obejmował:

- poradnictwo dla osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, zwłaszcza od alkoholu,
- poradnictwo dla osób współuzależnionych,
- udzielanie wsparcia osobom uzależnionym oraz motywowanie do podjęcia terapii,
- udzielanie wsparcia osobom współuzależnionym oraz motywowanie do podjęcia terapii,
- motywowaniu osób uzależnionych do uczestnictwa w grupach samopomocowych (mitingi AA),
- udzieleniu wsparcia dla dzieci z rodzin dotkniętych uzależnieniem.

W 2019 roku w Punkcie Konsultacyjnym udzielono porady 22 osobom z problemem alkoholowym oraz 2 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym. W porównaniu do roku poprzedniego liczba osób z problemem alkoholowym, którym udzielono porad uległa zwiększeniu.

Wykres 17. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin w latach 2017-2019

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

GKRPA zajmuje się również profilaktyką zachowań ryzykownych. W 2017 roku podobnie jak w roku 2018, w programach rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego brało udział 693 uczniów i 15 nauczycieli. W 2019 roku nie przeprowadzono programów rekomendowanych, zorganizowano natomiast inne programy profilaktyczne z profilaktyki uniwersalnej skierowanej do dzieci i młodzieży, w których wzięło udział 693 uczniów oraz 15 nauczycieli.

Tabela 13. Realizacja programów rekomendowanych przez PARPA na przestrzeni lat 2017-2019

	2017	2018	2019
Liczba uczniów	693	693	0
Liczba rodziców	0	0	0
Liczba nauczycieli	15	15	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

W ramach profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży, w 2019 roku zorganizowano również:

- jednorazowe prelekcje, pogadanki, w których wzięło udział 120 osób,
- spektakle, których odbiorcami było 261 osób,
- festyny i inne imprezy plenerowe z 240 uczestnikami,
- imprezy sportowe, w których wzięło udział 115 osób,
- konkursy z 90 uczestnikami.

W roku 2019 wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Grodziec wyniosła łącznie 2 470 738 zł, w tym 1 077 620 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 161 658 zł o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) oraz 1 231 459 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%.

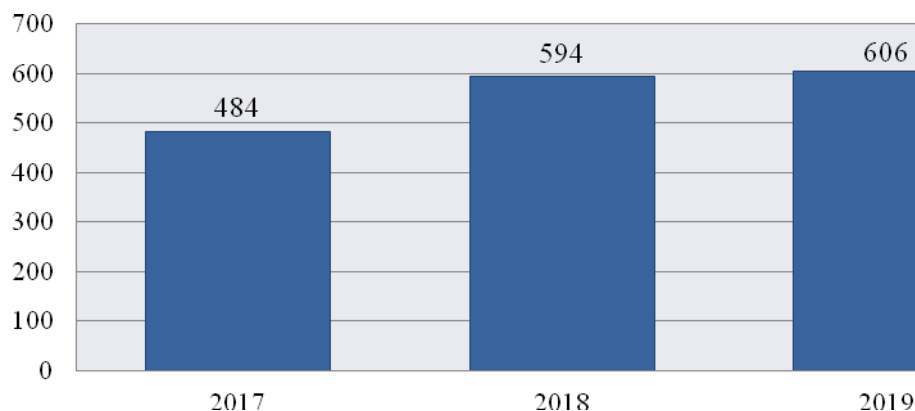
Rysunek 3. Wartość sprzedanego na terenie gminy Grodziec alkoholu w latach 2017-2019

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

W 2019 roku wartość sprzedanego na terenie gminy Grodziec alkoholu na 1 mieszkańca powyżej 18 roku życia kształtowała się na poziomie 606 zł. W porównaniu do roku poprzedniego wartość ta wzrosła nieznacznie, tj. o 12 zł.

Wykres 18. Wartość sprzedanego na gminy Grodziec alkoholu na 1 mieszkańca powyżej 18 roku życia w latach 2017-2019 (w złotych)

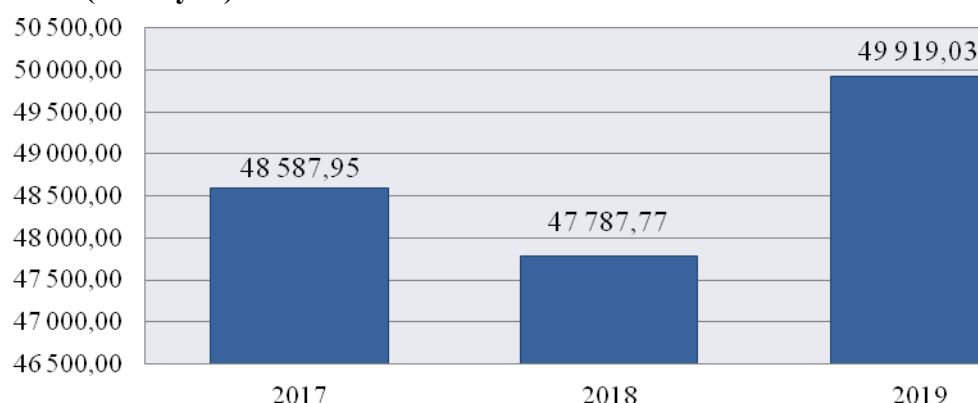

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

Poniższy wykres przedstawia wielkość środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w gminie Grodziec w latach 2017-2019.

Wykres 19. Środki finansowe służące rozwiązywaniu problemów uzależnień w latach 2017-2019 (w złotych)

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

Wielkość środków przeznaczonych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych w gminie Grodziec w 2019 roku wzrosła w porównaniu z latami poprzednimi. W 2017 roku wyniosła 48 587,95 zł, w roku następnym spadła do 47 787,77 zł, a w 2019 roku wzrosła do 49,919,03 zł.

Przemoc jest jednym ze zjawisk współwystępujących z innymi problemami funkcjonowania rodziny. Jest również konsekwencją uzależnienia jednego z członków rodziny. W celu rozwiązania problemu przemocy jest potrzeba podejmowania interwencji socjalnej i psychologicznej niezależnie od możliwości podejmowania działań prawnych.

W 2019 roku z pomocy i wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu przemocy w rodzinie skorzystała 1 rodzina. Rok wcześniej z tego powodu pomoc otrzymały 2 rodziny.

Rysunek 4. Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie w 2018 i 2019 roku

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018 i 2019 rok

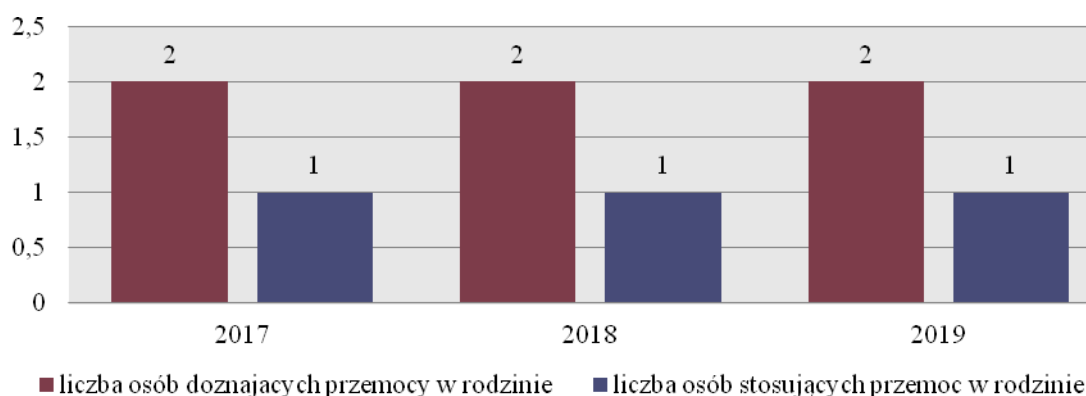
Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminie Grodziec zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny. Obecnie liczy on 8 członków. W skład ZI wchodzi: 3 pracowników GOPS, kierownik GOPS, dzielnicowy z terenu Gminy, pedagog szkolny, kurator sądowy oraz pielęgniarka środowiskowa.

W latach 2017-2019 członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie kontaktowali się z żadną osobą doznającą, stosującą, czy też będącą świadkiem przemocy w rodzinie.

Na terenie Gminy nie funkcjonuje samopomocowa grupa wsparcia dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym. Znajduje się natomiast grupa samopomocowa dla osób z problemem alkoholowym (Anonimowych Alkoholików).

Osoby doznające przemocy w rodzinie mogą uzyskać pomoc i wsparcie w funkcjonującym na terenie Gminy Punkcie Konsultacyjnym. W latach 2017-2019 skorzystały z takiej pomocy po dwie osoby doznające przemocy oraz po jednej stosującej przemoc.

Wykres 20. Liczba osób stosujących oraz doznających przemocy, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2017-2019

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1

2.5.4. KWESTIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

W rozumieniu ustawy o pomocy społecznej niepełnosprawność oznacza stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, powodujący trwałe lub okresowe utrudnienie, ograniczenie bądź uniemożliwienie samodzielnej egzystencji. Tymczasem obecnie niepełnosprawność jest również rozumiana jako wynik barier społecznych, ekonomicznych oraz fizycznych, jakie jednostka napotyka w środowisku zamieszkania. W związku z tym polityka społeczna powinna promować aktywne działania na wszystkich szczeblach życia społecznego oraz

aktywnie wspierać wszelkie działania na rzecz równouprawnienia osób niepełnosprawnych, a także przeciwdziałać ich dyskryminacji i tworzyć mechanizmy wyrównujące szanse życiowe oraz warunki do korzystania z przysługujących im praw.

Niepełnosprawni są silnie zróżnicowaną grupą, nie tylko pod względem stopnia niepełnosprawności, ale także wieku, wykształcenia i źródła utrzymania. W skali całego kraju zdecydowana większość osób niepełnosprawnych, utrzymuje się głównie ze świadczeń społecznych: rent, emerytur i zasiłków.

Osobom niepełnosprawnym z terenu Gminy udzielone zostaje wsparcie między innymi w postaci zasiłków okresowych. W 2019 roku z tego typu świadczenia skorzystało 6 osób, czyli o 3 osoby mniej niż w 2018 roku.

Tabela 14. Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności

	2017	2018	2019
liczba osób	6	9	6
kwota świadczeń (zł)	7 742	6 558	2 340

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018 i 2019 rok

Na przestrzeni lat 2017-2019 nastąpił niewielki spadek liczby przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych dla niepełnosprawnego dziecka. W 2017 roku przyznano 363 świadczenia na kwotę 55 539 zł, w 2018 roku liczba świadczeń wynosiła 322 na kwotę 50 868 zł, z kolei w 2019 roku kształtowała się na poziomie 293 świadczeń na kwotę 55 166 zł.

Tabela 15. Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka

	2017	2018	2019
liczba świadczeń	363	322	293
kwota świadczeń (zł)	55 539,00	50 868,00	55 166,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018 i 2019 rok

W 2018 roku przyznano 679 zasiłków dla osób niepełnosprawnych powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności, natomiast 2019 roku nastąpił nieznaczny spadek liczby przyznanych świadczeń do 643.

Tabela 16. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności

	2017	2018	2019
liczba świadczeń	681	679	643
kwota świadczeń (zł)	104 193,00	107 343,00	121 108,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018 i 2019 rok

W 2018 roku przyznano 500 świadczeń dla osób niepełnosprawnych powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia, natomiast w 2019 roku o 23 więcej, tj. 523.

Tabela 17. Zasilek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia

	2017	2018	2019
liczba świadczeń	504	500	523
kwota świadczeń (zł)	77 112,00	79 076,00	99 248,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018 i 2019 rok

Osoby niepełnosprawne są bardzo zróżnicowaną grupą ludzi, w związku z tym konieczna jest polityka, która będzie respektować tę różnorodność. Szczególnej uwagi wymagają osoby o złożonych, wielorakich potrzebach uzależniających je od pomocy innych oraz ich rodziny. Rodziny posiadające niepełnosprawne dzieci wymagają szczególnej uwagi, jeżeli chodzi o ich edukację i społeczne włączanie oraz możliwości rehabilitacyjne.

W przypadku osób niepełnosprawnych szczególnych wysiłków wymaga ich rehabilitacja społeczna i zawodowa, tj. m.in.: promocja dostępu osób niepełnosprawnych do zatrudnienia oraz budowa systemu wsparcia dla osób chorych psychicznie, których systematycznie przybywa. Wspomniane działania stwarzają możliwość integracji tej grupy osób z pozostałą częścią społeczeństwa. Jednocześnie nadal powinny być konsekwentnie likwidowane bariery architektoniczne, komunikacyjne oraz transportowe, utrudniające osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie.

Integracja społeczna osób niepełnosprawnych przez pracę stanowi w Polsce bardzo wymagające i trudne do realizacji zadanie. Istnieje wiele czynników wpływających niekorzystnie na zatrudnianie osób niepełnosprawnych. Po stronie podażowej są to (poza relatywnie niskimi kwalifikacjami osób niepełnosprawnych): słabe motywacje i liczne bariery instytucjonalno-infrastrukturalne, a po stronie popytu na pracę: niechęć pracodawców i w konsekwencji znaczny koszt ich motywowania oraz ogólnie trudny rynek pracy, charakteryzujący się słabą dynamiką tworzenia miejsc pracy.

2.5.5. KWESTIA OSÓB STARSZYCH

W niedalekiej przyszłości znaczna grupa osób będących obecnie w wieku produkcyjnym będzie kończyć swą działalność zawodową i zasili grono seniorów. Dla gminnego systemu pomocy społecznej problemy osób starszych będą poważnym wyzwaniem. Ludzie starzy są szczególną grupą osób zdanych na opiekę, gdyż w tym okresie życia człowiek najczęściej dotykany jest różnego rodzaju chorobami i niepełnosprawnością.

Na problem starości można patrzeć z dwóch punktów widzenia: indywidualnego, gdy koncentrujemy się na problemach ludzi starszych wiekiem, żyjących samotnie oraz z punktu widzenia rodzinnego, gdy problemy ludzi starszych postrzegamy w kontekście problemów rodziny, w której żyją. Problemy pojawiają się wówczas, gdy człowiek z coraz większym trudem wykonuje zwykłe czynności życiowe lub znacznie je ogranicza. W związku z powyższym niezbędne jest poświęcenie należytej uwagi tej znaczącej populacji społeczeństwa.

Z etycznego, psychologicznego i społecznego punktu widzenia, konieczne jest zapewnienie tej grupie osób specjalnych form pomocy, mających na celu jak najdłuższe utrzymanie ich we własnym środowisku. Z tego też względu osoby po 65 roku życia wymagają wsparcia. Niezbędna jest rozbudowa oferty usług środowiskowych jako alternatywnej formy usług do obecnej konieczności zamieszkania w domu pomocy społecznej w sytuacji nie radzenia sobie w codziennym życiu, poprzez:

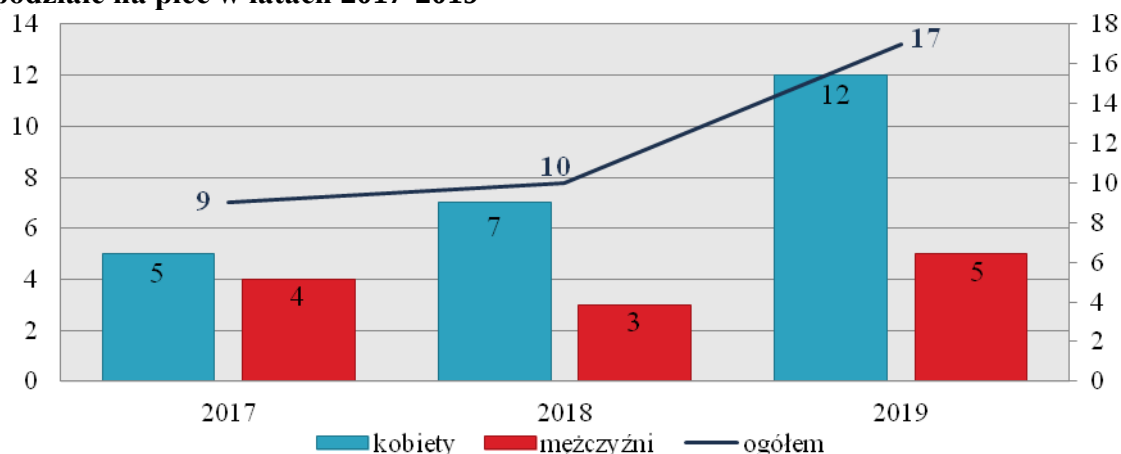
- rozwój usług wspomagających, ułatwiających codzienne funkcjonowanie;
- rozwój form pomocy w okresowym wyręczaniu opiekunów rodzinnych;
- mieszkania chronione dające możliwość maksymalnie długiej samodzielności;
- inicjowanie i wspieranie różnych form samopomocy, wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz osób starszych.

Uwzględniając powyższe oraz fakt starzejącego się społeczeństwa, także na terenie gminy Grodziec, w niniejszym dokumencie uwzględniono szereg działań pomocowych i profilaktycznych adresowanych do ludzi starszych.

Ogólna liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy i wsparcia z pomocy społecznej wyniosła w 2019 roku 17. Zdecydowaną większość stanowiły kobiety – było ich 12, natomiast korzystających ze wsparcia mężczyzn – 5. Ogólna liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystająca z pomocy społecznej na przestrzeni lat 2017-2019 uległa wzrostowi, co jest związane ze wzrostem udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców Gminy. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższy wykres.

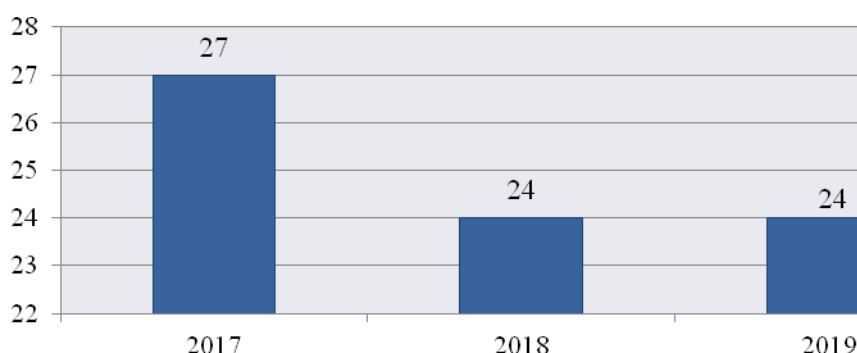
Wykres 21. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2017-2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

Osobom, które nie są w stanie samodzielnie egzystować i potrzebują opieki innych osób przysługuje zasiłek pielęgnacyjny. W 2018 i 2019 roku zasiłek pielęgnacyjny przyznawany osobom, które ukończyły 75 lat otrzymało 24 seniorów. W porównaniu do 2017 liczba osób korzystających z tej formy pomocy zmniejszyła się.

Wykres 22. Zasiłki pielęgnacyjne przyznane osobom, które ukończyły 75 lat na przestrzeni lat 2017-2019 (liczba świadczeń)

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2019 rok

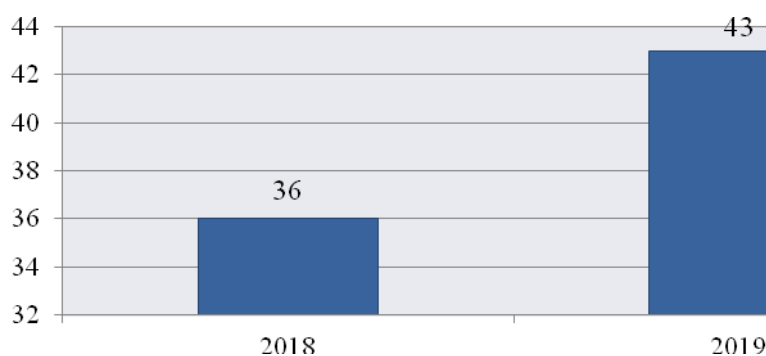
Seniorzy z terenu gminy Grodziec mają możliwość uczestniczenia w Klubie Seniorów prowadzonego przez Stowarzyszenie Klub Seniorów „Ale Babki Grodzieszczanki”. Celem jego działalności jest zintegrowanie lokalnego środowiska senioralnego, czynny udział tych osób w życiu społecznym, zebranie potencjału jaki drzemie w wielu emerytach i rencistach, a także stworzenie możliwości miłego spędzania czasu oraz szansa na doskonalenie swoich talentów i umiejętności. Cel ten realizowany jest między innymi poprzez organizowanie różnego rodzaju warsztatów, wystaw, zebrań dyskusyjnych, kursów, szkoleń, wycieczek oraz udział w gminnych i ponadgminnych wydarzeniach. Seniorzy spotykają się zazwyczaj raz w miesiącu w Bibliotece Gminy Grodziec.

Sytuacja osób długotrwale chorych

Osoby długotrwale chore nie mogą pracować, a koszty utrzymania rodzin, w których są osoby długotrwale chore w szybkim tempie rosną (operacje, rehabilitacje, pielęgnacja). Osoby dotknięte długotrwałą chorobą borykają się z wieloma problemami, a przede wszystkim brakiem środków finansowych na leczenie oraz rehabilitację, ograniczeniem możliwości poruszania się i w kontaktach społecznych. Poważnym problemem jest brak na terenie gminy gabinetów specjalistycznych, co wiąże się z dojazdami oraz długim okresem oczekiwania na wizytę specjalistyczną w najbliższych placówkach specjalistycznych. Osoby te pozostawione same sobie, są często zniechęcone, jak również z powodu braku środków finansowych rezygnują z zakupu droższego leku, czy też kolejnych wizyt u specjalistów.

Wykres 23. Liczba rodzin korzystająca z pomocy i wsparcia GOPS-u z powodu długotrwalej lub ciężkiej choroby w roku 2018 i 2019

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2018 i 2019 rok

W 2019 roku z powodu długotrwalej lub ciężkiej choroby pomoc z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodziec otrzymały 43 rodziny. To o 7 rodzin więcej niż w 2018 roku.

2.5.6. KWESTIA OPIEKI ZDROWOTNEJ

W ramach opieki lekarskiej na terenie gminy Grodziec działa Przychodnia Lekarza Rodzinnego i Specjalistyczna „Medicus”. Przychodnia zapewnia bezpłatną opiekę medyczną, zgodnie z wymogami Narodowego Funduszu Zdrowia. Po godzinie 18 oraz w niedziele i święta bezpłatną opiekę zapewnia na podstawie stosownych umów:

- Wojewódzki Szpital Zespolony w Koninie,
- Wojewódzkie Centrum Ratownictwa Medycznego w Koninie.

Na terenie Gminy zadania w zakresie ochrony zdrowia publicznego pełni również:

- Usługi Położnicze BABY MED. Magdalena Cegielska,
- Usługi Pielęgniarskie „ZDROWIE” S.C.,
- Apteka „Pod Żółtą Wagą” D.J. Banasiak Sp. Jawna.

Podstawową opiekę stomatologiczną w zakresie profilaktyki i leczenia zapewnia Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej „AKTYW-Med.” w Grodźcu. Zadania z podstawowej opieki zdrowotnej realizują także:

- Usługi Pielęgniarskie Barbara Ormowska,
- Indywidualna Praktyka Pielęgniarska Halina Wysocka.

W trosce o zdrowie mieszkańców w 2018 roku na terenie gminy zostały przeprowadzone badania przez podmioty zewnętrzne: WSZZOZ Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy k/Kalisza. Badaniami objęto 79 osób RTG klatki piersiowej oraz badania spirometryczne wykonano u 70 osób. W ramach profilaktyki zdrowotnej dzieci i młodzieży prowadzono w szkołach gminy Grodziec programy zdrowotne.

Z danych GUS wynika, iż w gminie Grodziec na 1 przychodnię przypada 2 603 mieszkańców. Jest to wartość nieco mniejsza, w porównaniu do liczby mieszkańców przypadających na 1 przychodnię w całym powiecie, która wynosi 3 022. W ramach POZ w 2018 roku udzielono 5,2 porady w przeliczeniu na 1 mieszkańca, co jest znacznie większą wartością w porównaniu do całego powiatu.

Tabela 18. Dane statystyczne dotyczące opieki zdrowotnej w gminie Grodziec w porównaniu do powiatu w 2018 roku

	Powiat	Gmina
Liczba osób przypadających na 1 przychodnię	3 022	2 603
Porady podstawowej opieki zdrowotnej udzielone na 1 mieszkańca	3,9	5,2

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2019

2.5.7. KWESTIA MIESZKANIOWA

Zasoby mieszkaniowe

Z danych GUS wynika, że całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Grodziec to 1 418 nieruchomości (stan na koniec 2018 roku). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w Gminie w 2018 roku kształtowała się na poziomie 98,7 m², co jest wartością nieco większą w porównaniu do całego województwa wielkopolskiego, gdzie kształtuje się na poziomie 81,5 m². Na przestrzeni lat 2016-2018 możemy zauważyć znaczny spadek liczby

wypłaconych dodatków mieszkaniowych. W 2016 wypłacono 22 dodatki, natomiast w 2018 już tylko 3.

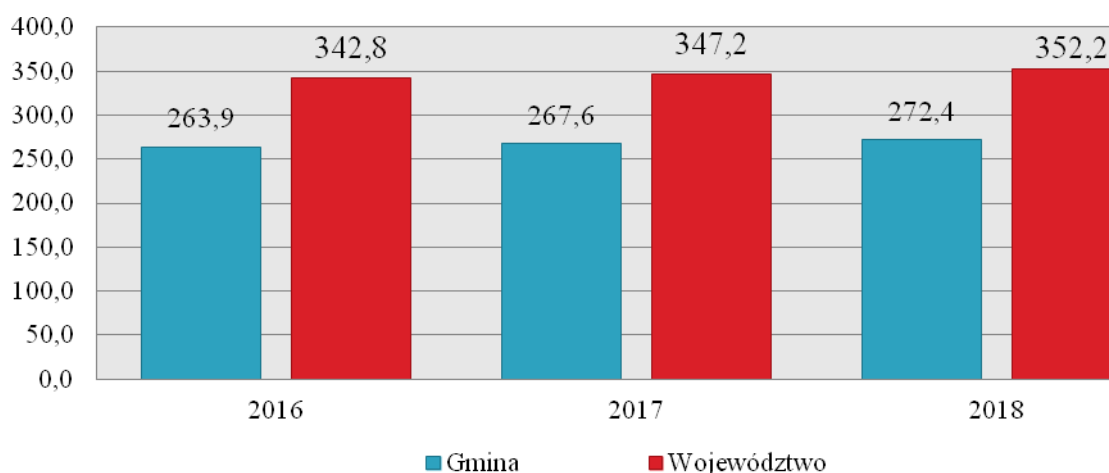
Tabela 19. Zasoby mieszkaniowe w gminie Grodziec na przestrzeni lat 2016-2018

	2016	2017	2018
Mieszkania	1 387	1 397	1 418
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	97,8	98,0	98,7
Liczba wypłaconych dodatków mieszkaniowych	22	12	3

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Liczba mieszkań przypadająca na każdych 1000 mieszkańców w gminie Grodziec, jest nieco mniejsza w porównaniu z ich liczbą w województwie wielkopolskim. W Gminie jest to 272,4 mieszkania przypadające na 1000 mieszkańców, z kolei w całym województwie – 352,2. Z roku na rok liczba mieszkań Gminie przypadająca na 1000 mieszkańców systematycznie wzrasta. Szczegółowe dane w tym zakresie, na przestrzeni lat 2016-2018 prezentuje poniższy wykres.

Wykres 24. Liczba mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców w gminie Grodziec oraz województwie wielkopolskim w latach 2016-2018

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Instalacja techniczno-sanitarna

Charakterystyka instalacji techniczno-sanitarnych w gminie Grodziec według danych prezentowanych przez Główny Urząd Statystyczny z 2018 roku przedstawia się następująco:

- 1 301 mieszkań przyłączonych jest do wodociągu,
- 1 174 mieszkań wyposażonych jest w ustęp spłukiwany,
- 1 126 mieszkań posiada łazienkę,
- 945 mieszkań korzysta z centralnego ogrzewania.

2.6. ANALIZA SWOT

Bardzo użyteczną metodą przy określaniu priorytetów rozwojowych jest coraz powszechniej stosowana w pracach nad strategią analiza SWOT. Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów: Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu). Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed organizacją. Analizę tę można z powodzeniem zastosować do dowolnego przedsięwzięcia, włącznie z programowaniem strategicznym.

Wnikliwe opracowanie SWOT jest istotnym etapem procesu planowania strategicznego. Przy właściwym opracowaniu stanowi punkt wyjściowy dla określania celów strategicznych oraz projektów socjalnych. Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

Wynik prac obrazują prezentowane poniżej zestawienia. Dodać należy, że w analizie SWOT odniesiono się wyłącznie do kwestii społecznych.

KWESTIA OSÓB BEZROBOTNYCH

MOCNE STRONY

- Spadek udziału osób długotrwale bezrobotnych, w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy.
- Dobre przygotowanie pracowników pomocy społecznej do pracy z osobami bezrobotnymi.

SŁABE STRONY

- Wzrost udziału osób z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy.
- Występowanie bezrobocia długotrwałego wśród kobiet i mężczyzn.
- Występowanie zjawiska dziedziczenia bezrobocia.
- Niepodnoszenie kwalifikacji przez osoby bezrobotne długotrwale.
- Brak organizacji pozarządowych pomagających osobom bezrobotnym.

SZANSE

- Spadek skali bezrobocia na terenie Gminy.
- Coraz wyższa świadomość społeczna na temat istotności podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych oraz wykształcenia.

ZAGROŻENIA

- Wykluczenie społeczne będące skutkiem długotrwałego bezrobocia.
- Występowanie zjawiska osłabienia instytucji rodziny w zbiorowościach dotkniętych długotrwałym bezrobociem.
- Istnienie zjawiska nielegalnego zatrudnienia.
- Odływ ludzi młodych z terenu Gminy.

KWESTIE DZIECI, MŁODZIEŻY I RODZINY

MOCNE STRONY

- Dobrze wykształcona kadra oraz aktywna działalność pracowników służb społecznych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży.
- Dbałość i systematyczna modernizacja placówek oświatowych (szkoły, przedszkola).
- Działalność organizacji pozarządowych na rzecz rodzin.

- Wspieranie przez samorząd organizacji pozarządowych i grup nieformalnych pracujących na rzecz dzieci, młodzieży i rodziny.
- Prowadzenie przez samorząd działań zapobiegających dysfunkcjom rodziny.

SŁABE STRONY

- Deficyt ośrodków wsparcia dla rodzin w kryzysie.
- Niewystarczająca oferta socjalna dla rodzin.
- Niewystarczające warunki do prowadzenia skutecznej pracy socjalnej.
- Zbyt mała oferta różnorodnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.
- Brak zapewnionej opieki nad dziećmi do lat 3 (żłobki, klub dziecięcy).
- Ograniczone działania w zakresie upowszechniania idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży.

SZANSE

- Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.
- Poprawa polityki społecznej wobec dzieci, młodzieży i rodziny dzięki członkostwu Polski w Unii Europejskiej.
- Wzrost skuteczności w rozwiązywaniu problemów rodzin dzięki współpracy z organizacjami pozarządowymi.
- Prowadzenie w placówkach oświatowych programów profilaktycznych oraz programów edukacyjnych.

ZAGROŻENIA

- Zaburzenie więzi rodzinnych.
- Występowanie zagrożeń funkcjonowania rodziny: uzależnień, rozpadu więzi rodzinnych, bezrobocia, przemocy w rodzinie i ubóstwa.
- Podejmowanie zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.
- Spadek aktywności zawodowej kobiet po urodzeniu dziecka.
- Niski poziom współpracy pomiędzy szkołą a rodziną.
- Niski poziom stabilności prawnej w dziedzinie pomocy społecznej dziecku i rodzinie.

KWESTIA OSÓB UZALEŻNIONYCH I ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

MOCNE STRONY

- Dysponowanie stałymi środkami finansowymi na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych.
- Funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnienia oraz dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.
- Funkcjonowanie grupy samopomocowej dla osób z problemem alkoholowym (Anonimowi Alkoholicy).

SŁABE STRONY

- Nieodpowiednia liczba szkoleń dla osób pracujących w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy.
- Brak bazy leczenia odwykowego.
- Deficyt miejsc pobytu dla ofiar przemocy.
- Brak grup samopomocowych dla osób doznających przemocy oraz członków rodzin osób uzależnionych.
- Niewłączanie się społeczności lokalnej w działania pomocowe.
- Brak organizacji pozarządowych zajmujących się osobami uzależnionymi.
- Brak aktualnej diagnozy problemów uzależnień i przemocy występujących na terenie Gminy.
- Niewystarczająca liczba rodziców objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu problemów dzieci i młodzieży (używanie substancji psychoaktywnych, przemoc rówieśnicza).

SZANSE

- Prowadzenie działalności zapobiegającej powstawaniu problemów społecznych.
- Zwiększona szansa na zachowanie abstynencji osób uzależnionych od alkoholu.
- Dostateczny dostęp osób uzależnionych do informacji o możliwych formach pomocy.

ZAGROŻENIA

- Nieodpowiednio przygotowana kadra do pracy z osobami uzależnionymi i doświadczającymi przemocy.

- Niemożność sprostania potrzebom w zakresie uzyskiwania pomocy w dziedzinie uzależnień.
- Brak systemu wsparcia dla osób i rodzin wymagających specjalistycznej pomocy.
- Niska skuteczność i efektywność działań podejmowanych na rzecz osób uzależnionych.
- Wzrost problemów opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach.

KWESTIA LUDZI STARSZYCH

MOCNE STRONY

- Dostateczny dostęp osób starszych do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.
- Prawidłowy przekaz informacji o formach pomocy społecznej.
- Dobry dostęp do domów pomocy społecznej.
- Funkcjonowanie Klubu Seniorów.

SŁABE STRONY

- Niewystarczająca baza opieki nad osobami starszymi.
- Niski poziom życia osób starszych.
- Zmiana modelu rodziny wielopokoleniowej na jedno-, dwupokoleniową.
- Wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców gminy.
- Brak działań w kierunku poprawy sfery technicznej ułatwiającej osobom starszym codzienne życie.
- Niekorzystanie ze wsparcia wolontariuszy w dziedzinie pomocy osobom starszym.

SZANSE

- Brak wzrostu liczby osób starszych zagrożonych izolacją i samotnością.
- Wpływ postępu medycyny na poprawę sytuacji zdrowotnej osób starszych.

ZAGROŻENIA

- Ograniczona działalność w zakresie uwrażliwiania systemu oświaty na problem osób starszych.
- Zwiększenie się liczby mieszkańców potrzebujących pomocy społecznej.
- Niedostosowana do osób starszych infrastruktura.
- Pogłębiające się wykluczenie osób starszych.
- Niedokładne rozpoznanie potrzeb osób starszych.
- Występowanie niekorzystnych zjawisk demograficznych.

- Wzrost zapotrzebowania na ośrodki wsparcia oraz zakłady opiekuńczo-lecznicze dla osób starszych.

KWESTIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

MOCNE STRONY

- Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w rozwiązywaniu problemów osób niepełnosprawnych.

SŁABE STRONY

- Brak na terenie gminy organizacji pozarządowych działających w sferze niepełnosprawności.
- Brak zaangażowania środowiska osób niepełnosprawnych w działalność samopomocy.
- Ograniczona działalność w zakresie upowszechniania w środowisku lokalnym pozytywnych wzorców postaw filantropijnych i charytatywnych.
- Istnienie barier utrudniających pełen udział osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.
- Nierównomierna i niewystarczająca oferta pomocy osobom niepełnosprawnym.
- Trudności w dostępie do lekarzy specjalistów.

SZANSE

- Wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych.
- Prowadzenie edukacji o rozumieniu potrzeb osób niepełnosprawnych.
- Sprzyjająca pomocy osobom niepełnosprawnym sytuacja ekonomiczno-gospodarcza kraju.
- Stabilna liczba miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.
- Likwidowanie barier architektonicznych.

ZAGROŻENIA

- Wykluczenie społeczne osób niepełnosprawnych.
- Ograniczona działalność w zakresie upowszechniania w mediach problematyki niepełnosprawności w celu kształtowania pozytywnych postaw.
- Wzrost zapotrzebowania na placówki opieki stacjonarnej, usługi opiekuńcze i stacjonarne.

ROZWÓJ KADR I SŁUŻB POMOCOWYCH

MOCNE STRONY

- Wyspecjalizowana kadra pracowników pomocy społecznej.
- Prowadzenie działań socjalnych z rodziną.

SŁABE STRONY

- Brak pracowników kompleksowo zajmujących się rodzinami z różnymi problemami.
- Przeciążenie pracowników socjalnych liczbą zadań.
- Utrudniony dostęp do placówek oświatowych zajmujących się kształceniem w zakresie usług opiekuńczych.

SZANSE

- Odpowiednie do potrzeb rynku przygotowanie zawodowe absolwentów szkolnictwa w zakresie służb pomocy społecznej.
- Stały dostęp do szkoleń umożliwiających kadrze pomocy społecznej doskonalenie kwalifikacji zawodowych.
- Współpraca z jednostkami pomocy społecznej prowadzonymi przez inne podmioty.
- Wystarczająca w stosunku do potrzeb ilość wykwalifikowanej kadry.

ZAGROŻENIA

- Niedobór specjalistów w sektorze pomocy społecznej,
- Brak wykwalifikowanej kadry przygotowującej wnioski o środki unijne.

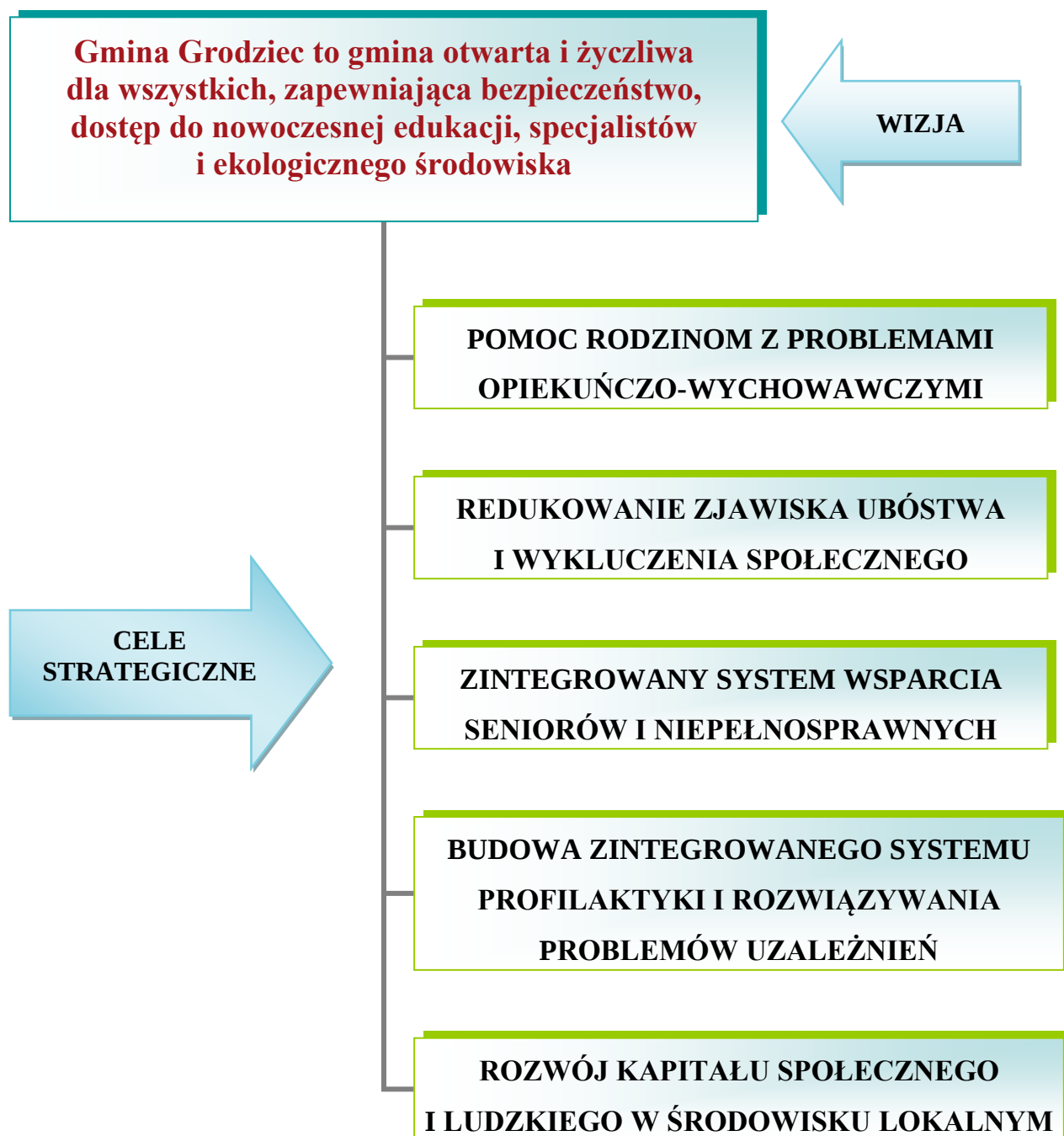

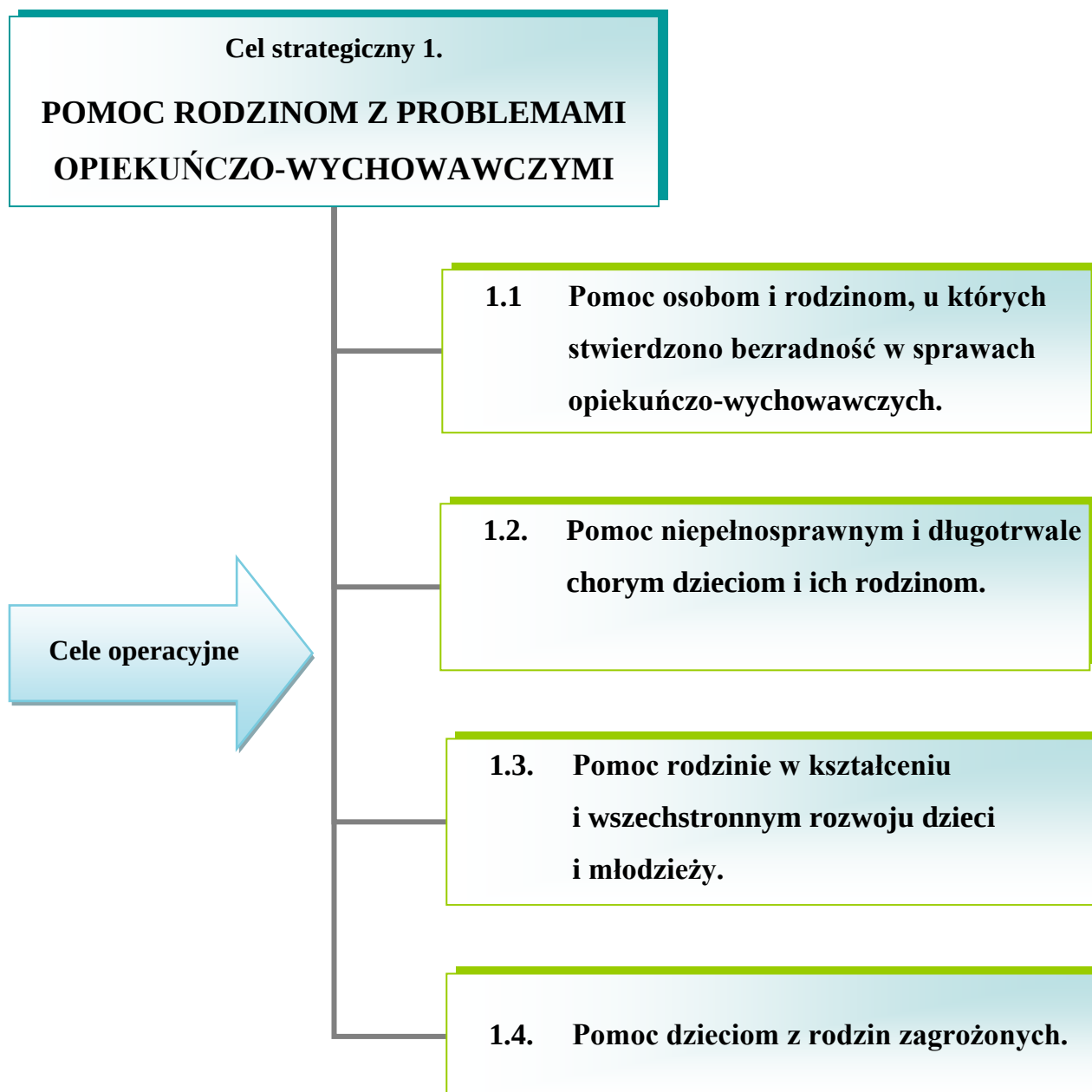
III. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

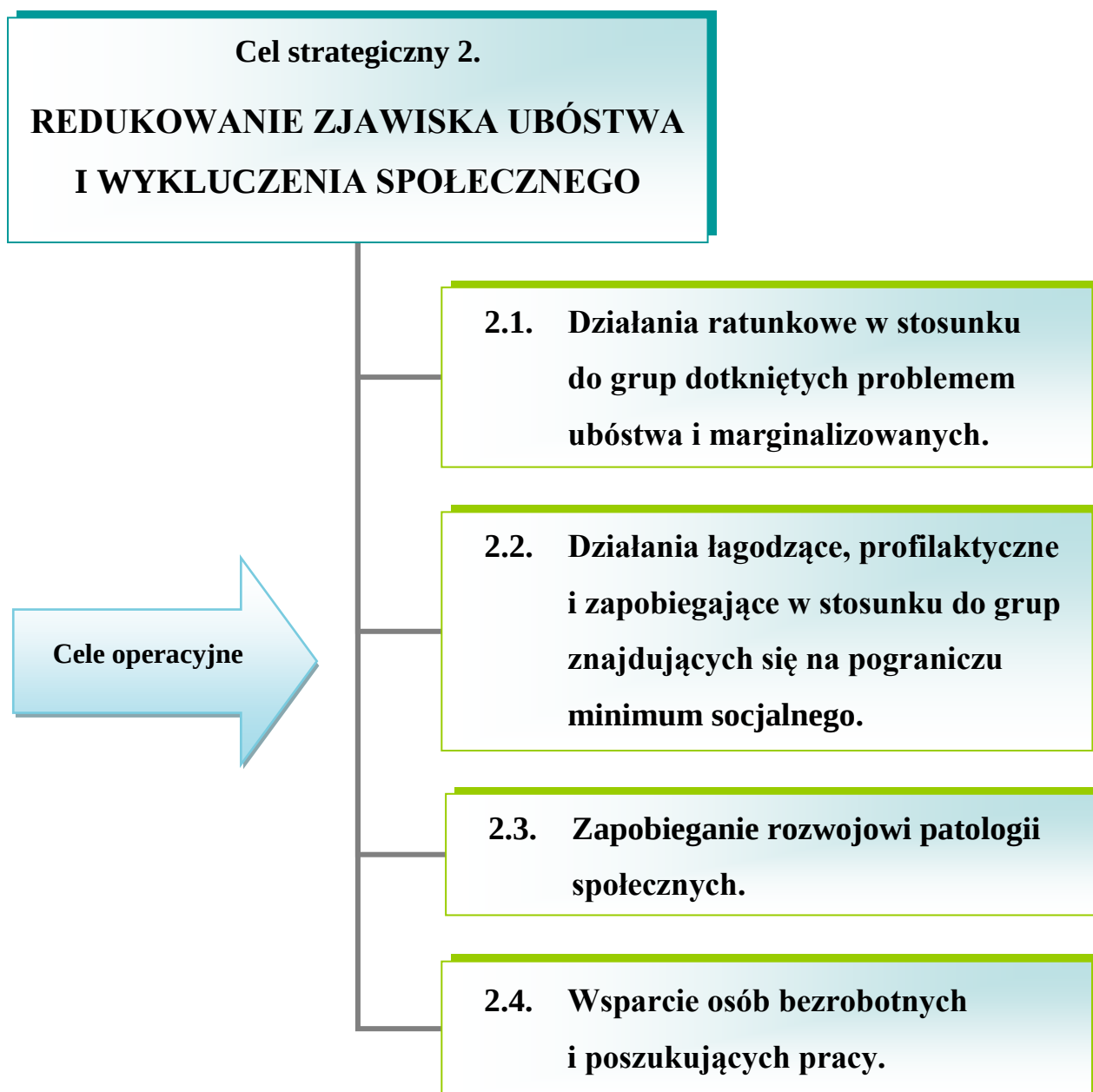
W tej części dokumentu przedstawiono najistotniejsze założenia polityki społecznej gminy na najbliższe lata. Zostały one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów szczegółowych i kierunków działań.

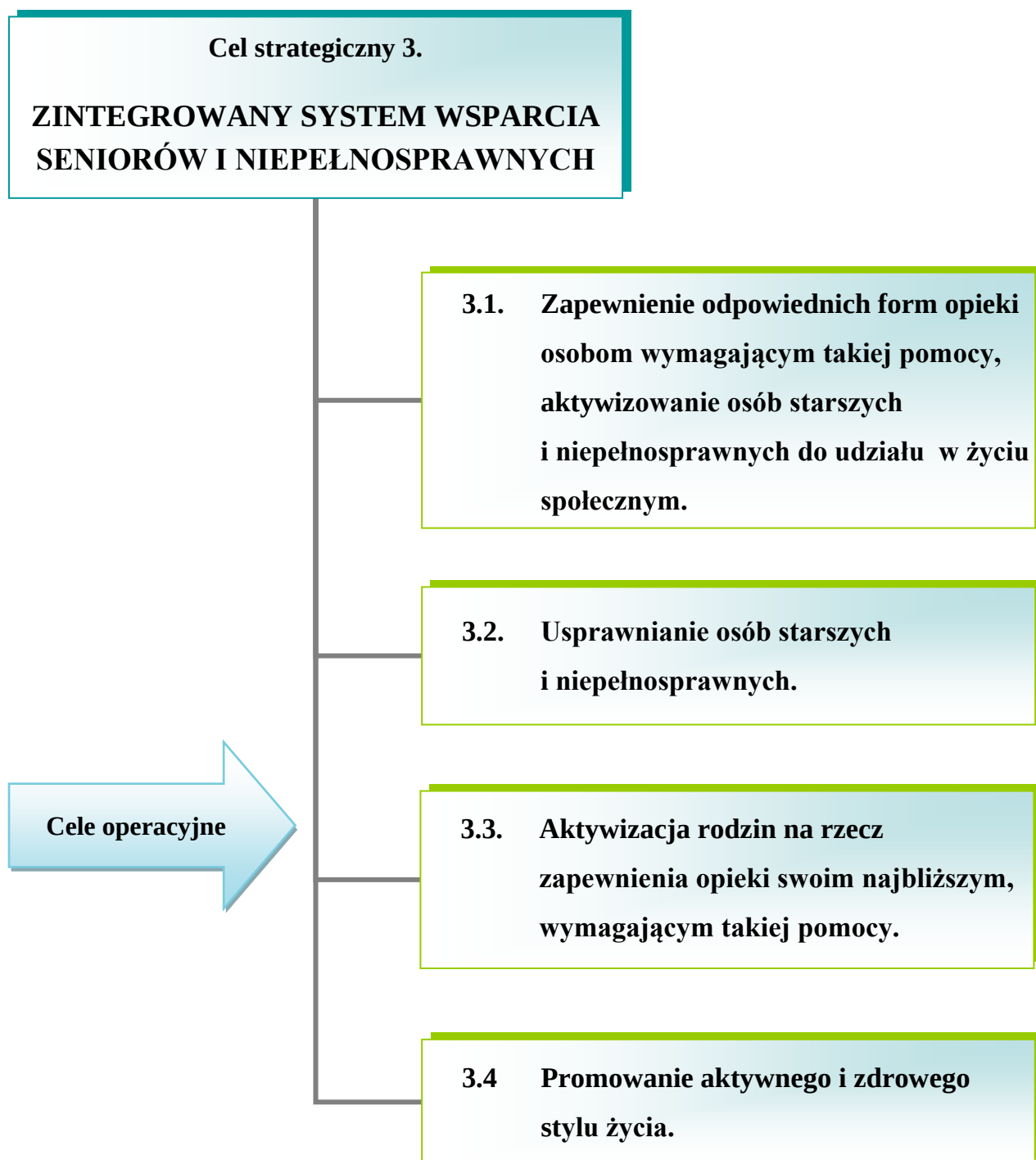
3.1. HIERARCHIA (STRUKTURA) CELÓW ROZWOJU SPOŁECZNEGO

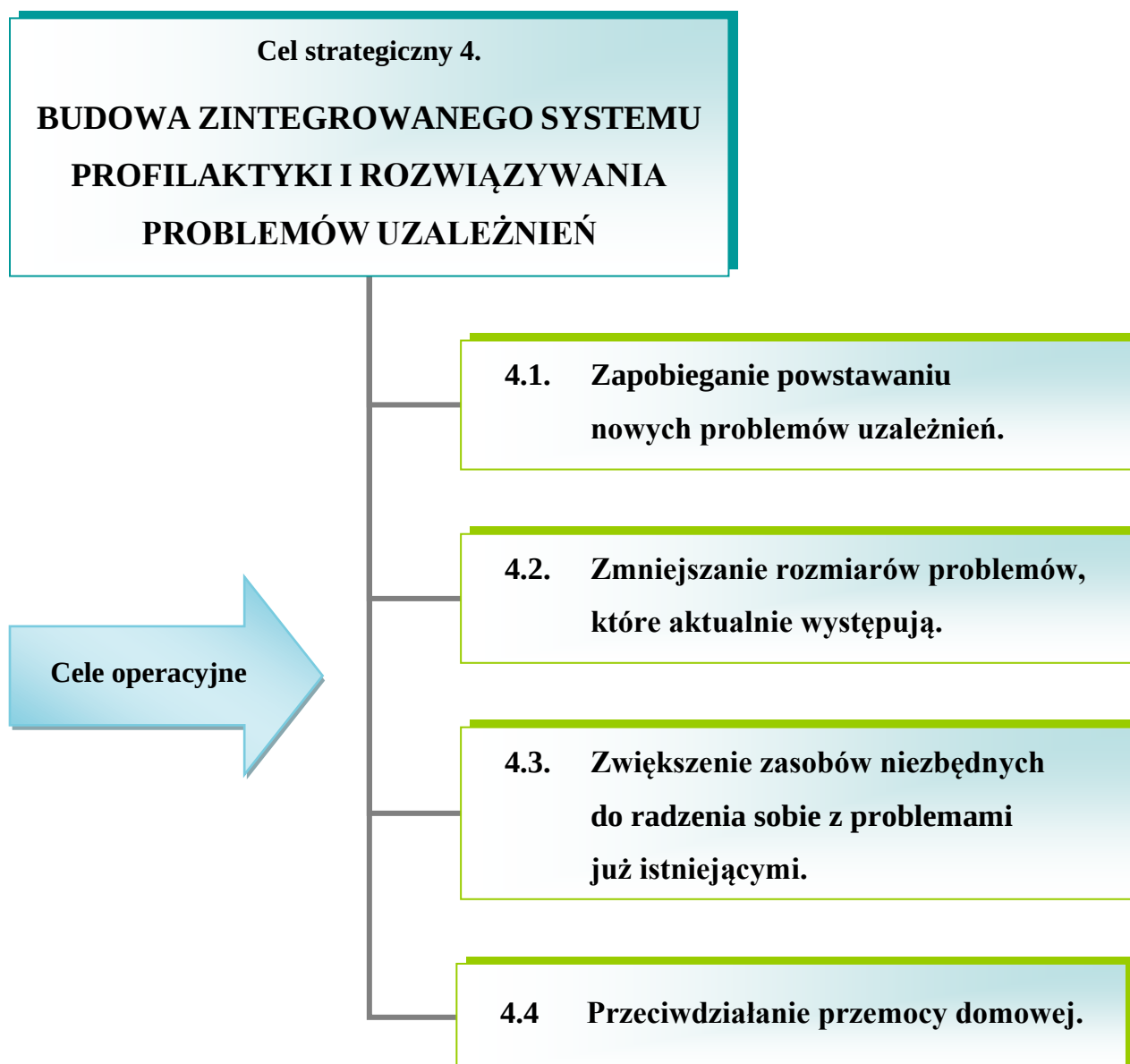
Diagram 1. Wizja i cele strategiczne

Diagram 2. Cel strategiczny 1 i cele operacyjne do strategicznego 1

Diagram 3. Cel strategiczny 2 i cele operacyjne do celu strategicznego 2

Diagram 4. Cel strategiczny 3 i cele operacyjne do celu strategicznego 3

Diagram 5. Cel strategiczny 4 i cele operacyjne do celu strategicznego 4

Diagram 6. Cel strategiczny 5 i cele operacyjne do celu strategicznego 5

3.2. WIZJA

Gmina Grodziec to gmina otwarta i życzliwa dla wszystkich, zapewniająca bezpieczeństwo, dostęp do nowoczesnej edukacji, specjalistów i ekologicznego środowiska.

3.3. WDRAŻANIE I ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII

3.3.1. PROCEDURA WDRAŻANIA STRATEGII

Aby narzędzie jakim jest Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec mogło być określane mianem skutecznego – musi zostać logistycznie wdrażane do realizacji. Konieczne jest wyznaczenia lidera, który będzie pracował nad komunikacją, motywacją i kształtem realizacji zapisów. W procesie wdrażania dokumentu uwzględnić należy również udział zewnętrznych partnerów społeczno-gospodarczych.

Podstawowe założenia:

1. Liderem i koordynatorem Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych jest GOPS.
2. Głównym partnerem w jej realizacji jest gmina Grodziec.
3. Przyjęty system wdrożeniowy wyposażony musi być w narzędzia, które m.in. mają służyć systematycznej kontroli i korekcie zapisów niniejszej Strategii.

Plan komunikacji społecznej dokumentu

Obszary problemowe Strategii zostaną przedstawione przed przystąpieniem do jej opracowywania Wójtowi Gminy. Po uchwaleniu go przez Radę Gminy zostanie umieszczony na stronie internetowej Gminy.

3.3.2. HARMONOGRAM WDRAŻANIA STRATEGII

Tabela 20. Cel strategiczny 1 oraz cele operacyjne i kierunki działań do celu strategicznego 1

Cel strategiczny 1.: Pomoc rodzinom z problemami wychowawczymi				
Cel operacyjny 1.1.: Pomoc rodzinom, u których stwierdzono bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.				
Cel operacyjny 1.2.: Pomoc niepełnosprawnym i długotrwale chorym dzieciom i ich rodzinom.				
Cel operacyjny 1.3.: Pomoc rodzinie w kształceniu w wszechstronnym rozwoju dzieci i młodzieży.				
Cel operacyjny 1.4.: Pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych.				
Działania	Instytucja odpowiedzialna	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźnik (jednostka)
1. Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczym polegająca na: • diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci, • diagnozie – ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, i rówieśniczym.	• Gmina • GOPS	Rada Gminy i Urzędu Gminy, jednostki organizacyjne samorządu gminnego, w tym jednostki organizacyjne pomocy społecznej, placówki oświatowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Środki własne gminy, środki europejskie.	Liczba środowisk, liczba wizyt w środowisku.
2. Zapewnienie rodzinom, w tym samotnym matkom, szerszego dostępu do pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prawnej i społecznej poprzez utworzenie na terenie gminy punktu konsultacyjnego świadczącego pomoc i wsparcie w wyżej wymienionym zakresie.	• Gmina • GOPS	Gmina, GOPS, Szkoły.	Środki własne gminy, budżet państwa.	Liczba rodzin objętych pomocą, liczba udzielonych porad, liczba osób objętych poradnictwem, liczba punktów poradnictwa specjalistycznego.
3. Tworzenie sieci świetlic, w tym środowiskowych, socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych, działających	• Gmina • GOPS	Gmina, GOPS, szkoły, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów	Środki własne gminy, środki europejskie, inne środki, sponsorzy.	Liczba uczestników zajęć, liczba projektów, liczba powstałych placówek wsparcia dziennego,

w poszczególnych miejscowościach, oferujących pomoc dzieciom z rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi poprzez: dożywianie, właściwą opiekę pedagogiczną, pomoc w rozwiązywaniu trudności szkolnych, możliwość konstruktywnego spędzania czasu wolnego, nabywanie przez dzieci różnych umiejętności społecznych, koniecznych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym życiu.		Alkoholowych.		liczba dzieci objętych dożywianiem.
4. Utworzenie Klubu Integracji Społecznej służącej reintegracji społecznej i zawodowej mieszkańców Gminy.	- Gmina - GOPS	GOPS, Gmina, szkoły, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacje pozarządowe.	Środki własne gminy, EFS i inne środki europejskie, budżet państwa, sponsorzy.	Liczba uczestników zajęć.
5. Systematyczna współpraca z wymiarem sprawiedliwości właściwym ze względu na położenie gminy, w szczególności z sądem rodzinnym oraz kuratorami sądowymi dla dzieci i młodzieży.	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS, Szkoły, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rodzinny.	Środki własne gminy.	Liczba projektów, liczba uczestników.
6. Współuczestnictwo w kampaniach medialnych i informacyjnych organizowanych przez inne podmioty pomocy społecznej (PCPR, ROPS, inne).	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS, PCPR, ROPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Środki własne gminy, środki europejskie.	Liczba podjętych działań w ramach współpracy.
7. Systematyczne współdziałanie GOPS z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół, a w szczególności przeciwdziałania pojawiającym się patologiom.	- Gmina - GOPS	GOPS, Gmina, szkoły, Policja, Sąd Rodzinny.	Środki własne gminy, środki europejskie.	Liczba podjętych działań w ramach współpracy.
8. Dożywianie dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem, wykluczeniem społecznym i marginalizacją.	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS, Szkoły.	Środki własne gminy i inne pozyskane.	Liczba dzieci objętych pomocą.
9. Organizowanie grup wsparcia dla rodziców,	Gmina	Gmina, GOPS, Poradnia	Środki własne gminy, środki	Liczba udzielonych porad.

którzy nie radzą sobie z problemami wynikającymi z uzależnienia ich dzieci.	• GOPS	Uzależnień, służba zdrowia, szkoły.	europejskie.	
10. Organizowanie dla rodziców i ich dzieci różnych form edukacji z wykorzystaniem istniejącego systemu szkolnego oraz tworzenie systemu poradnictwa.	• Gmina	Gmina, służba zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.	Środki własne gminy, NFZ, inne.	Liczba udzielonych porad i zorganizowanych szkoleń/warsztatów.
11. Zapewnienie dzieciom i młodzieży możliwości rozwoju uzdolnień i zainteresowań oraz szerszego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego poprzez zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (zajęcia muzyczne, plastyczne, turnieje sportowe, festyny rodzinne, wycieczki) oraz tworzenie nowych miejsc spędzania czasu wolnego.	• Gmina • GOPS	Gmina, GOPS, szkoły, OSP, KGW, parafie, służba zdrowia, organizacje pozarządowe i inne.	Środki własne gminy, środki europejskie, inne środki od sponsorów.	Liczba dostępnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, liczba uczestników zajęć.
12. Organizowanie warsztatów dla rodziców wzmacniających kompetencje wychowawcze.	• Gmina • GOPS	Gmina GOPS, organizacje pozarządowe, szkoły.	Środki własne gminy.	Liczba uczestników warsztatów.
13. Organizowanie różnego rodzaju działań i aktywności mających na celu integrację rodzin z terenu gminy.	• Gmina • GOPS	Gmina, GOPS, szkoły, OSP, KGW, parafie, organizacje pozarządowe i inne.	Środki własne gminy, środki europejskie.	Liczba zorganizowanych działań mających na celu integrację rodzin, liczba ich uczestników.
14. Organizacja opieki nad dziećmi do lat 3 umożliwiającej szczególnie osobom samotnie wychowującym dzieci podjęcie zatrudnienia.	• Gmina	Gmina.	Środki własne gminy.	Liczba miejsc dostępnych w placówkach sprawujących opiekę nad dziećmi do 3 lat.

Tabela 21. Cel strategiczny 2 oraz cele operacyjne i kierunki działań do celu strategicznego 2

Cel strategiczny 2.: Redukowanie zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego

Cel operacyjny 2.1.: Działania ratunkowe w stosunku do grup dotkniętych problemem ubóstwa i marginalizowanych.

Cel operacyjny 2.2.: Działania łagodzące, profilaktyczne i zapobiegające w stosunku do grup znajdujących się na pograniczu minimum socjalnego.

Cel operacyjny 2.3.: Zapobieganie rozwojowi patologii społecznych.

Cel operacyjny 2.4.: Wsparcie osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Działania	Instytucja współodpowiedzialna	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźnik (jednostka)
1. Systematyczna pomoc finansowa ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej dla osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej: • z systemu pomocy społecznej, • z systemu świadczeń rodzinnych.	• Gmina • GOPS	Gmina, GOPS, PUP, organizacje pozarządowe.	Środki z budżetu gminy, wojewody i innych programów celowych.	Liczba udzielonych świadczeń.
2. Wsparcie osób marginalizowanych informacją, pracą socjalną, poradnictwem prawnym.	• Gmina • GOPS	Gmina, GOPS, PUP.	Środki własne gminy i innych programów celowych.	Liczba udzielonych porad, liczba osób objętych poradnictwem, liczba punktów poradnictwa specjalistycznego.
3. Udzielanie pomocy w formie zasiłków na zakup żywności oraz w formie pomocy niepieniężnej.	• Gmina • GOPS	Gmina, GOPS.	Środki własne gminy, inne środki pozyskane, sponsorzy, dotacje celowe.	Liczba osób, którym udzielono pomocy w zakresie dożywiania.
4. Prowadzenie pracy socjalnej z osobami bezrobotnymi oraz marginalizowanymi w kierunku aktywizacji społecznej i zawodowej.	• Gmina • GOPS	Gmina, GOPS, PUP, WUP.	Środki z budżetu gminy, wojewody i innych programów celowych.	Liczba udzielonych porad.
5. Rozwój sieci mieszkań socjalnych zgodnie z występującymi potrzebami.	• Gmina	Gmina.	Środki własne gminy.	Liczba powstałych mieszkań.
6. Stała współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie monitorowania i rozwiązywania zjawiska bezrobocia na terenie gminy, szczególnie w zakresie organizacji prac interwencyjnych i robót publicznych, stażów absolwenckich	• Gmina	Gmina, GOPS, PUP.	Środki własne gminy, środki europejskie, środki z budżetu wojewody.	Liczba działań podjętych we współpracy, liczba osób objętych działaniami.

i przygotowania zawodowego oraz szkoleń i kursów umożliwiających zmianę kwalifikacji zawodowych				
7. Bieżący monitoring ofert programowych i ewentualnie opracowanie projektów mających na celu rozwiązywanie problemu bezrobocia, w szczególności wśród kobiet i osób długotrwale bezrobotnych.	• PUP • Gmina	GOPS, Gmina, PUP.	Środki własne gminy, środki europejskie, środki z budżetu wojewody i inne pozyskane.	Liczba zrealizowanych projektów.
8. Tworzenie na terenie gminy sprzyjającego klimatu dla potencjalnych inwestorów, mogących tworzyć nowe miejsca pracy.	• Gmina	Gmina, PUP	Środki własne gminy, środki europejskie, i inne z programów celowych.	Liczba utworzonych miejsc pracy.
9. Współudział w programach realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego przez instytucje integracji i pomocy społecznej oraz rynku pracy.	• Gmina	Gmina, GOPS	Środki własne gminy, środki europejskie.	Liczba zrealizowanych projektów.
10. Tworzenie na terenie gminy sprzyjającego klimatu dla rozwoju i tworzenia nowych organizacji pozarządowych, mogących zorganizować Klub Integracji Społecznej.	• Gmina	Gmina i jej jednostki organizacyjne pozarządowe i inne	Budżet gminy, wojewody, marszałka, środki państwa i innych programów.	Liczba zrealizowanych działań.
11. Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie dostępnych form wsparcia i aktywizacji osób bezrobotnych.	• Gmina	Gmina, GOPS	Środki własne gminy.	Liczba zrealizowanych działań informacyjnych.

Tabela 22. Cel strategiczny 3 oraz cele operacyjne i kierunki działań do celu strategicznego 3

Cel strategiczny 3.: Zintegrowany system wsparcia seniorów i niepełnosprawnych

Cel operacyjny 3.1.: Zapewnienie odpowiednich form opieki osobom wymagającym takiej pomocy, aktywizowanie osób starszych i niepełnosprawnych do udziału w życiu społecznym.

Cel operacyjny 3.2.: Usprawnianie osób starszych i niepełnosprawnych.

Cel 3.3.: Aktywizacja rodzin na rzecz zapewnienia opieki swoim najbliższym, wymagającym takiej pomocy.

Cel 3.4.: Promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.

Działania	Instytucja odpowiedzialna	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźnik (jednostka)
1. Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych wymagających opieki w środowisku zamieszkania, m.in. poprzez pracę socjalną oraz udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej.	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS, organizacje pozarządowe.	Środki własne gminy.	Liczba osób starszych i niepełnosprawnych, którym udzielono pomocy.
2. Rozwijanie jakości usług opiekuńczych, obejmujących pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczną, zalecaną przez lekarza, pielęgnację oraz zapewnienie kontaktu z otoczeniem.	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS.	Środki własne gminy.	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi.
3. Rozwijanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez osoby starsze i niepełnosprawne, w tym organizowanie cyklicznych spotkań integracyjnych, zaspokajanie potrzeb kulturalno-społecznych i rekreacyjnych.	Gmina	Gmina, organizacje pozarządowe.	Środki własne gminy.	Liczba uczestników, liczba spotkań.
4. Wsparcie działalności funkcjonującego na terenie gminy Klubu Seniorów.	Gmina	Gmina, organizacje pozarządowe.	Środki własne gminy, środki europejskie.	Liczba podjętych działań
5. Wsparcie osób chorych psychicznie w samodzielnym funkcjonowaniu na terenie gminy, w szczególności poprzez opiekę medyczną, poradnictwo socjalne i pomoc materialną	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS, służba zdrowia, organizacje pozarządowe i inne.	NFZ, środki z budżetu gminy, wojewody, marszałka, państwa i innych programów celowych.	Liczba usług, liczba osób korzystających ze wsparcia.
6. W przypadku wyczerpania wszystkich	Gmina	Gmina, GOPS.	Środki własne gminy.	Liczba udzielonych świadczeń.

możliwości zapewnienia opieki w środowisku, umieszczenie osób wymagających całodobowej opieki w zakładach opiekuńczo-leczniczych lub w domach pomocy społecznej.	GOPS			
7. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w zakresie likwidacji barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej.	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS, PCPR.	Środki własne gminy, PFRON, środki europejskie.	Liczba podjętych działań, liczba osób objętych działaniami.
8. Współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS, PCPR, PUP.	Środki własne gminy, PFRON.	Liczba podjętych działań, liczba osób objętych działaniami.
9. Inicjowanie działań wolontariackich w odniesieniu do osób starszych i niepełnosprawnych.	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS, szkoły, KGW, ZHP, parafie, służba zdrowia, organizacje pozarządowe i inne.	Środki własne gminy, inne środki od sponsorów.	Liczba wolontariuszy, liczba osób korzystających z pomocy wolontarystycznej.

Tabela nr 17. Cel strategiczny oraz cele operacyjne i kierunki działań do celu strategicznego 4

Cel strategiczny 4.: Budowa zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień				
Cel operacyjny 4.1.: Zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień. Cel operacyjny 4.2.: Zmniejszanie rozmiarów problemów, które aktualnie występują. Cel operacyjny 4.3.: Zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z problemami już istniejącymi. Cel operacyjny 4.4.: Przeciwdziałanie przemocy domowej.				
Działania	Instytucja odpowiedzialna	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźnik (jednostka)
1. Organizowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych grup zawodowych z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	- Gmina - GOPS	Gmina, GKRPA.	Środki własne gminy, środki europejskie.	Liczba uczestników szkoleń, liczba zorganizowanych szkoleń.
2. Utrwalanie postaw abstynenckich poprzez	Gmina	Gmina, GOPS, Szkoły, Policja,	Środki własne gminy, środki	Liczba podjętych działań, liczba

realizację działań polegających na promowaniu zdrowego stylu życia.	GOPS	GKRPA, organizacje pozarządowe.	europejskie.	uczestników działań.
3. Realizacja w szkołach warsztatów i innych form edukacyjnych uwzględniających zagadnienia dotyczące uzależnień.	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły.	Środki własne gminy.	Liczba zorganizowanych warsztatów i innych form edukacyjnych, liczba uczestników.
4. Budowanie skutecznych form kontroli prawnej i społecznej nad szkodliwymi formami postępowania osób nadużywających alkoholu.	- Gmina - GOPS	GOPS, Gmina, Policja, Sąd Rodzinny, GKRPA.	Środki własne gminy.	Liczba podjętych działań kontroli społecznej i prawnej.
5. Zwiększanie świadomości społeczności lokalnej (ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży) odnośnie zagrożeń wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych.	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS, szkoła, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	Środki własne gminy lub inne pozyskane.	Liczba zrealizowanych działań.
6. Realizacja w szkołach programów profilaktycznych rekomendowanych przez PARPA, ORE, KBdSPN, IPIŃ związanych z tematyką uzależnień.	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS, Szkoły, GKRPA,	Środki własne gminy.	Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktycznych.
7. Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży edukacji eliminującej czynniki zagrażające prawidłowemu funkcjonowaniu społecznemu i psychologicznemu – promowanie zdrowego stylu życia.	- Gmina - szkoła	Gmina, GOPS, służba zdrowia	Środki własne gminy, sponsorzy, programy unijne	Liczba zrealizowanych działań edukacyjnych.
8. Zwiększenie skuteczności i dostępności leczenia i terapii osobom uzależnionym i współuzależnionym w zakresie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów uzależnień oraz wzmacnianie efektów leczenia.	- Gmina - GOPS	GOPS, Gmina, szkoły, policja.	Środki własne gminy, środki europejskie.	Liczba osób objętych terapią.
9. Organizowanie na terenie Gminy grup samopomocowych skierowanych do dorosłych dzieci alkoholików (DDA), osób współuzależnionych oraz	- Gmina - GOPS	GOPS, Gmina, organizacje pozarządowe.	Środki własne gminy, środki europejskie.	Liczba członków grup samopomocowych funkcjonujących na terenie Gminy.

osób dotkniętych przemocą w rodzinie.				
10. Przeciwdziałanie przemocy domowej – opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS, Policja, szkoły, służba zdrowia, organizacje pozarządowe i inne.	Środki własne gminy.	Uchwalenie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
11. Monitorowanie i diagnozowanie problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.	- Gmina - GOPS	GOPS, Gmina.	Środki własne gminy.	Liczba podjętych działań monitorujących i diagnozujących, liczba opracowanych diagnoz.
12. Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących możliwych form pomocy w przypadku doświadczenia problemu uzależnienia i przemocy w rodzinie.	- Gmina - GOPS	GOPS, Gmina, GKRPA.	Środki własne gminy.	Liczba opracowanych i rozpowszechnionych materiałów informacyjno-edukacyjnych.

Tabela 23. Cel strategiczny 5 oraz cele operacyjne i kierunki działań do celu strategicznego 5

Cel strategiczny 5.: Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego w środowisku lokalnym Cel operacyjny 5.1.: Propagowanie i rozwijanie wśród społeczności lokalnej idei obywatelskiej odpowiedzialności i uczestniczenia w zaspokajaniu ludzkich potrzeb. Cel operacyjny 5.2.: Stwarzanie korzystnych warunków dla powstawania nowych organizacji pozarządowych oraz rozwoju wolontariatu na terenie gminy. Cel operacyjny 5.3.: Współpraca z partnerami zewnętrznymi zmierzająca do rozbudowy struktur pozarządowych i wolontarystycznych.				
Działania	Instytucja odpowiedzialna	Realizatorzy	Źródła finansowania	Wskaźnik (jednostka)
1. Analiza ofert organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie powiatu i województwa.	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS.	Środki własne gminy.	Liczba powstałych organizacji.
2. Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi o działalności ponadlokalnej i ogólnopolskiej poprzez zaprezentowanie im walorów i możliwości samorealizacji na terenie gminy.	- Gmina - GOPS	Gmina, GOPS.	Środki własne gminy.	Liczba zrealizowanych projektów.
3. Propagowanie idei samopomocy, wolontariatu	Gmina	Gmina, GOPS.	Środki własne gminy.	Liczba zrealizowanych projektów.

i obywatelskiego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej, m.in. na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych, dzieci i młodzieży ze środowisk dysfunkcyjnych.	• GOPS			
--	--	--	--	--

3.3.3. ZARZĄDZANIE REALIZACJĄ STRATEGII

Proces wdrożenia strategii oparty jest na zasadach: jawności życia publicznego, odpowiedzialności personalnej za wykonanie zadań oraz wieloletniego planowania. Strategia będzie wdrażana przez wyznaczone do tego podmioty.

Wdrażanie elementów strategii jest procesem ciągłym. Obejmuje przyjęcie wszystkich założonych celów. Kolejny etap prac to weryfikacja istniejących problemów społecznych i dostosowanie do nich odpowiednich celów i działań. Równolegle zostanie wdrożony mechanizm pomiaru i oceny postępów we wdrażaniu strategii. Zakłada się ponadto możliwość dokonywania modyfikacji harmonogramu i oceny jego realizacji co roku przez Zespół powołany do opracowania aktualizacji Strategii Pomocy Społecznej. Jego efektywna realizacja będzie w dużej mierze zależna od terminów i wielkości środków z funduszy strukturalnych przyznanych przez Unię Europejską.

Odpowiedzialność za koordynację realizacji strategii

Zgodnie z art. 110 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 roku poz. 1508 z późniejszymi zmianami), podmiotem odpowiedzialnym za sferę działań zawartych w strategii jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, stąd osobą odpowiedzialną za koordynację realizacji Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grodźcu. Należy podkreślić, że wdrażanie odbywać się będzie przy aktywnym udziale podmiotów samorządowych, pozarządowych, ale przede wszystkim samej społeczności, która najlepiej wie, jakie są jej potrzeby i jak je najlepiej zaspokoić.

3.3.4. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII

Wdrożenie założeń strategicznych wymaga nakładu środków finansowych, które pochodzić będą z różnych źródeł:

- środki finansowe samorządów gminnych, powiatowych, przy wsparciu budżetu państwa, samorządu wojewódzkiego;
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- środki z Funduszu Pracy;
- Narodowy Fundusz Zdrowia;
- własne środki finansowe organizacji pozarządowych, fundacji, stowarzyszeń, związków wyznaniowych, Kościołów, osób prywatnych;
- środki organizacji międzynarodowych uruchamianych w ramach międzynarodowych programów celowych;
- środki pochodzące z Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Społecznego i innych funduszy.

3.3.5. MONITORING I EWALUACJA

Proces monitorowania strategii polega na systematycznym zbieraniu, analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji dotyczących wdrażania strategii. Celem monitoringu jest zapewnienie zgodności realizacji Strategii z jej założeniami i celami.

Monitoring strategii wraz ze sprawozdawczością i ewaluacją prowadzony będzie przez **Zespół ds. Wdrażania Strategii** powołany zarządzeniem przez **Wójta Gminy Grodziec**. Prowadzenie monitoringu oraz ocena realizacji jego celów i kierunków przyjętych w Strategii pozwoli na wprowadzenie zmian w programach rozwoju poprzez podejmowanie stosownych decyzji w zależności od potrzeb społecznych i możliwości ekonomicznych. Monitorowanie strategii prowadzone będzie systematycznie, a raporty z wdrażania przedstawiane będą Radzie Gminy nie rzadziej niż raz na rok.

Proces ewaluacji strategii polega na dokonywaniu oceny stopnia oddziaływania pomocy w odniesieniu do postawionych jej celów oraz na analizie jej wpływu na postawione problemy. Ewaluacja to ocena efektywności świadczonych usług i stopnia osiągniętych rezultatów, to ocena długoterminowych efektów.

Ewaluację wraz z monitoringiem i sprawozdawczością systematycznie prowadzić będzie Zespół ds. Wdrażania Strategii. Strategia będzie podlegała ewaluacji na przestrzeni kolejnych sześciu i więcej lat, nie rzadziej jednak niż raz na dwa lata.

Ewaluacja powinna:

- sprzyjać rozwojowi instytucji pomocy społecznej i projektów, które są w niej realizowane,
- przyczyniać się do wzrostu skuteczności działań i odpowiedzialności osób, które te działania realizują,
- pomóc odpowiedzieć na pytanie: czy kierunki działań strategii są właściwe i wystarczające,
- przyczyniać się do promocji powiatu i gmin.

Ocenie podlegać będą przede wszystkim:

- stopień realizacji poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych Strategii,
- badane wskaźniki.

Główne wskaźniki realizacji Strategii (badane w rocznym okresie rozliczeniowym oraz narastająco od momentu przyjęcia do realizacji strategii wg wzoru zamieszczonego w załączniku nr 1 do strategii) to m.in.

- Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej,
- Liczba rodzin dotkniętych bezrobociem,
- Liczba punktów poradnictwa specjalistycznego oraz liczba udzielonych porad i liczba osób z nich korzystających; typy porad specjalistycznych (np.: pedagogiczne, psychologiczne, prawne, zawodowe, socjalne i inne) oraz liczba specjalistów udzielających konsultacji i porad,
- Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego oraz liczba dzieci korzystających z ich usług,
- Liczba świetlic i klubów środowiskowych dla dzieci i młodzieży oraz liczba osób korzystających z ich usług,
- Liczba Klubów Integracji Społecznych czy klubów aktywizacji zawodowej i społecznej oraz ilość osób korzystających z ich usług,
- Liczba punktów informacji obywatelskiej, ilość osób korzystających z usług punktów,
- Liczba miejsc wsparcia dziennego w poszczególnych typach placówek i ośrodków wsparcia,
- Liczba osób korzystających z zajęć w poszczególnych typach placówek/ośrodków wsparcia dziennego,
- Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych różnego typu,
- Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego i resocjalizacyjnego,
- Liczba dzieci wychowujących się w rodzinach zastępczych w stosunku do liczby dzieci objętych opieką instytucjonalną,
- Liczba dzieci umieszczonych w procesie adopcji,
- Liczba rodzin zastępczych, w tym rodziny spokrewnione z dzieckiem, niespokrewnione z dzieckiem, zawodowe niespokrewnione z dzieckiem: wielodzietne, specjalistyczne, o charakterze pogotowia rodzinnego,
- Liczba interwencji w rodzinach,
- Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz integracji i pomocy społecznej,

- Liczba usamodzielniających się wychowanków (powyżej 18 r.ż.), w tym: opuszczających rodziny zastępcze i placówki,
- Liczba wychowanków placówek lub rodzin zastępczych oczekujących na mieszkania z zasobów gminy i miasta oraz liczba osób, które otrzymały wsparcie w postaci przyznania lokalu mieszkalnego z zasobów mieszkaniowych gminy Grodziec,
- Liczba interwencji policji i pomocy społecznej w sprawach przemocy w rodzinie z użyciem procedury „Niebieskiej Karty”,
- Liczba i typy utworzonych grup wsparcia oraz liczba osób z nich korzystająca,
- Liczba godzin terapii indywidualnych i grupowych oraz liczba osób z nich korzystająca,
- Liczba i rodzaje placówek udzielających pomocy dzieciom krzywdzonym i zaniedbywanym,
- Liczba rodzin dysfunkcyjnych objętych pomocą społeczną przypadająca na jednego pracownika socjalnego,
- Liczba rodzin, w tym zastępczych przypadająca na jednego pracownika socjalnego,
- Liczba zawartych kontraktów socjalnych,
- Liczba bezrobotnych osób wprowadzona na otwarty rynek pracy,
- Liczba osób zaktywizowanych do działania na rzecz rozwiązywania własnych problemów społecznych,
- Poziom wykształcenia pracowników służb społecznych, w tym pracowników socjalnych oraz ich liczba,
- Liczba inicjatyw obywatelskich ze wskazaniem typu oraz jej autora,
- Poziom zadowolenia społeczności lokalnej ze świadczonych usług społecznych, edukacyjnych, kulturalnych i innych,
- Liczba, typy, formy świadczonych usług dla osób niepełnosprawnych,
- Liczba osób niepełnosprawnych zaktywizowanych zawodowo i społecznie,
- Liczba miejsc przeznaczonych do rekreacji i wypoczynku dzieci, młodzieży i całych rodzin, ilość imprez kulturalnych zorganizowanych dla mieszkańców oraz liczba osób z nich korzystających,
- Liczba podmiotów gospodarki społecznej na terenie gminy Grodziec,

- Liczba projektów i programów zrealizowanych na rzecz integracji społecznej, w szczególności w partnerstwie,
- Liczba lokalnych partnerstw publiczno-społecznych i publiczno-społeczno-prywatnych,
- Liczba zadań pożytku publicznego zleconych partnerom społecznym,
- Wskaźniki bezpieczeństwa publicznego, np.: liczba przestępstw i wykroczeń, w tym z udziałem dzieci i młodzieży,
- Liczba dzieci i rodzin objętych nadzorem kuratorskim,
- Wskaźniki efektywności świadczonych usług na rzecz rozwiązywania konkretnych problemów społecznych,
- Liczba, rodzaj, jakość świadczonych usług społecznych,
- Liczba i typ usługodawców,
- Infrastruktura socjalna odpowiadająca potrzebom lokalnej społeczności,
- Inne, opracowane na potrzeby konkretnych programów i projektów.

3.3.6. SPRAWOZDAWCZOŚĆ, AKTUALIZACJA I PROMOCJA STRATEGII

Sprawozdawczość strategii

Sporządzana będzie przez Zespół ds. Wdrażania Strategii powołany do prowadzenia monitoringu, ewaluacji, sprawozdawczości, promocji i aktualizacji strategii.

Sprawozdanie z realizacji strategii sporządzane będzie raz na rok w terminie do końca marca następnego roku kalendarzowego i przedkładane Radzie Gminy w Grodźcu.

Procedura aktualizacji Strategii

Strategia jest dokumentem otwartym, jej założenia mogą być modyfikowane pod wpływem zmieniających się warunków rzeczywistości. Aktualizacja strategii odbywać się będzie nie rzadziej niż raz na dwa lata po przeprowadzeniu jej ewaluacji i konsultacji społecznych w zakresie identyfikowania problemów i potrzeb społecznych. Wszelkie zmiany do strategii zatwierdzane są Uchwałą Rady Gminy w Grodźcu. Szczegółowy proces aktualizacji strategii opracowany zostanie przez Zespół ds. Wdrażania Strategii powołany

Zarządzeniem Wójta Gminy Grodziec. Zmiany rejestrowane będą w formularzu, stanowiącym załącznik nr 2.

Promocja strategii

Zadaniem działań informacyjnych i promocyjnych jest:

- zapewnienie bieżącego informowania lokalnej społeczności o kierunkach i zakresie zadań w zakresie polityki społecznej w perspektywie następnych kilku lub kilkunastu lat prowadzonych przez lokalną władzę,
- inicjowanie dodatkowych działań promocyjnych o zasięgu lokalnym i ponadlokalnym,
- zapewnienie współpracy z instytucjami zaangażowanymi w monitorowanie i realizowanie Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030 w zakresie działań informacyjnych i promocyjnych poprzez wymianę informacji i wspólne przedsięwzięcia.

Sposoby informowania o strategii oraz jej promowania będą następujące:

- konferencje, seminaria, wykłady, warsztaty, prezentacje, festyny, pikniki i inne imprezy kulturalne – propagujące informacje m.in. o możliwościach wykorzystania środków unijnych, o rezultatach wsparcia UE oraz upowszechniające wiedzę na ten temat,
- wykorzystanie nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii, m.in. takich jak: strona WWW, Internet, poczta elektroniczna, elektroniczna archiwizacja dokumentów, w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Grodziec na lata 2020-2030,
- publikacje, broszury informacyjne, plakaty, reklamy, ulotki,
- współpraca z mediami – publikacje prasowe, artykuły, relacje, reklamy czy ogłoszenia to kluczowe źródła przekazu wszelkich informacji o realizacji Strategii.

IV. POWIĄZANIE STRATEGII Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy nie jest jedynym dokumentem w obszarze polityki społecznej, którego skutki dotyczą jej mieszkańców. Krytyczna analiza dokumentów programowych powstałych na poziomie kraju, województwa czy powiatu pozwoliła na skuteczniejsze programowanie działań na poziomie lokalnym, tj. niepowielanie pewnych działań i wpisywanie się propozycjami programowymi w już funkcjonującą rzeczywistość formalnoprawną. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030 jest spójna z przedstawionymi w tym dziale dokumentami.

4.1. DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU. POLSKA 2030. TRZECIA FALA NOWOCZESNOŚCI.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności” – jest to dokument rządu RP o charakterze analitycznym i rekomendacyjnym, powstały na bazie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006r. Określa on główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, a także kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju. Stanowi opis nowego projektu cywilizacyjnego, zorientowanego na przyszłość, w perspektywie do 2030 roku.

Celem głównym dokumentu Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności jest poprawa jakości życia Polaków mierzona zarówno wskaźnikami jakościowymi, jak i wartością oraz tempem wzrostu PKB w Polsce.

Z diagnozy przedstawionej w 2009 r. wynika, że rozwój Polski powinien odbywać się w trzech obszarach strategicznych równocześnie:

- I. konkurencyjności i innowacyjności gospodarki (modernizacji),
- II. równoważenia potencjału rozwojowego regionów Polski (dyfuzji),
- III. efektywności i sprawności państwa (efektywności).

Ważnym elementem zmian w kolejnych dwudziestu latach powinno być, zgodnie z zasadą pomocniczości, zapewnienie swobody obywatelom i samorządom terytorialnym, dobra współpraca administracji rządowej z nimi, deregulacja sprzyjająca postawom przedsiębiorczym i kreatywnym oraz zapewnienie wysokiej jakości stanowionego prawa.

4.2. POLSKA 2030. WYZWANIA ROZWOJOWE.

Dokument „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe” wymienia 10 najważniejszych wyzwań, jakie stoją przed Polską w najbliższych dwóch dziesięcioleciach. Są to: wzrost i konkurencyjność, sytuacja demograficzna, wysoka aktywność zawodowa oraz adaptacyjność zasobów pracy, odpowiedni potencjał infrastruktury, bezpieczeństwo energetyczno-klimatyczne, gospodarka oparta na wiedzy oraz rozwój kapitału intelektualnego, solidarność i spójność regionalna, poprawa spójności społecznej, sprawne państwo, wzrost kapitału społecznego.

Dokument wymienia 5 kluczowych czynników, które pomogą sprostać wyzwaniom najbliższych dwóch dekad i zapewnią zrównoważony rozwój kraju:

- warunki dla szybkiego wzrostu inwestycji,
- wzrost aktywności zawodowej i mobilności Polaków,
- rozwój produktywności i innowacyjności,
- efektywna dyfuzja w wymiarze regionalnym i społecznym,
- wzmocnienie kapitału społecznego i sprawności państwa.

4.3. ŚREDNIOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020

Strategia Rozwoju Kraju 2020 - główna strategia rozwojowa w średnim horyzoncie czasowym, wskazuje strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe (wraz z szacunkowymi wielkościami potrzebnych środków finansowych).

Strategia wytycza trzy obszary strategiczne - Sprawne i efektywne państwo, Konkurencyjna gospodarka, Spójność społeczna i terytorialna, w których koncentrować się będą główne działania oraz określa, jakie interwencje są niezbędne w perspektywie średniookresowej w celu przyspieszenia procesów rozwojowych.

Strategia średniookresowa wskazuje działania polegające na usuwaniu barier rozwojowych, w tym słabości polskiej gospodarki ujawnionych przez kryzys gospodarczy, jednocześnie jednak koncentrując się na potencjałach społeczno-gospodarczych i przestrzennych, które odpowiednio wzmocnione i wykorzystane będą stymulowały rozwój.

Celem głównym Strategii staje się więc wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających szybszy i zrównoważony rozwój kraju oraz poprawę jakości życia ludności.

Strategia jest skierowana nie tylko do administracji publicznej. Integruje ona wokół celów strategicznych wszystkie podmioty publiczne, a także środowiska społeczne i gospodarcze, które uczestniczą w procesach rozwojowych i mogą je wspomagać zarówno na szczeblu centralnym, jak i regionalnym. Wskazuje konieczne reformy ograniczające lub eliminujące bariery rozwoju społeczno-gospodarczego, orientacyjny harmonogram ich realizacji oraz sposób finansowania zaprojektowanych działań.

W dziedzinie integracji społecznej Strategia swymi priorytetami czyni:

- zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych.

Wśród podejmowanych działań będzie np. zwiększenie dostępności i poprawa jakości elastycznych form opieki nad dziećmi, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wiejskich i małych miast, czy też tworzenie warunków dla rozwoju oraz promocja aktywności zawodowej i społecznej seniorów – wdrażanie modelu „srebrnej gospodarki” oraz inwestycje infrastrukturalne pozwalające niepełnosprawnym na obecność w przestrzeni publicznej.

4.4. PROGRAM OPERACYJNY WIEDZA EDUKACJA ROZWÓJ 2014-2020

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER) powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. Program wspiera również innowacje społeczne i współpracę ponadnarodową w wymienionych obszarach.

Zakres wsparcia Programu Wiedza Edukacja Rozwój opiera się na dwóch filarach: poprawie funkcjonowania poszczególnych polityk sektorowych oraz interwencji w obszarach, dla których większą efektywność zapewni wsparcie z poziomu krajowego (wsparciu osób

młodych, szkolnictwie wyższym, innowacjach społecznych, programach mobilności i współpracy ponadnarodowej).

Do głównych działań MRPiPS w zakresie włączenia społecznego i walki z ubóstwem w ramach PO WER należy:

- rozwój potencjału instytucjonalnego pomocy społecznej, w tym systemu monitorowania, koordynacji i oceny polityki społecznej oraz podnoszenia kwalifikacji pracowników instytucji działających w tym obszarze;
- usprawnienie organizacyjne w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej przez nakierowanie działań na poprawę obsługi klienta;
- aktywizacja społeczno-zawodowa osób niepełnosprawnych oraz działania w zakresie monitorowania wdrażania postanowień Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych;
- wsparcie na rzecz społeczności romskiej;
- wsparcie na rzecz osób odbywających karę pozbawienia wolności;
- zintensyfikowanie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, rozumianej po pierwsze jako zapobieganie rozdzielenia dziecka z rodziną i umieszczania w pieczy zastępczej, po drugie zmniejszanie liczby instytucjonalnych form pieczy zastępczej oraz podnoszenie jakości opieki nad dziećmi w istniejących instytucjonalnych formach pieczy zastępczej i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej;
- rozwój usług świadczonych na rzecz niesamodzielnych osób starszych w celu umożliwienia im niezależnego życia w środowisku domowym bez konieczności umieszczania ich w formach instytucjonalnych;
- wsparcie dla rozwoju usług świadczonych osobom, które nie są w stanie prowadzić w pełni samodzielnego życia we własnym mieszkaniu, ale wymagają dodatkowych usług wspomagających ich samodzielność, świadczonych w mieszkaniach o charakterze wspomagającym, będących formą zdeinstytucjonalizowaną;
- przedsięwzięcia w obszarze ekonomii społecznej, które wynikają z Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Działania te będą służyły do tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej. Planowana interwencja na poziomie krajowym będzie prowadziła do wzmocnienia stabilności istniejących podmiotów ekonomii społecznej i przyczyniała się do ich rozwoju

poprzez zapewnienie dostępu do kapitału zwrotnego, jak i dostępu do edukacji i usług doradczych.

4.5. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO 2020

Cele generalnym Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego jest: *poprawa jakości przestrzeni województwa, systemu edukacji, rynku pracy, gospodarki oraz sfery społecznej skutkująca wzrostem poziomu życia mieszkańców*. Wśród celów strategicznych oraz operacyjnych wymieniono:

Cel strategiczny 1. Dostosowanie przestrzeni do wyzwań XXI wieku:

Cel operacyjny 1.1. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi

Cel operacyjny 1.2. Wzrost spójności komunikacyjnej oraz powiązań z otoczeniem

Cel operacyjny 1.3. Wzrost znaczenia i zachowanie dziedzictwa kulturowego

Cel operacyjny 1.4. Poprawa jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Cel operacyjny 1.5. Przygotowanie i racjonalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych

Cel operacyjny 1.6. Wzmocnienie regionotwórczych funkcji aglomeracji poznańskiej jako ośrodka metropolitalnego o znaczeniu europejskim

Cel operacyjny 1.7. Wielofunkcyjny rozwój ośrodków subregionalnych i lokalnych

Cel operacyjny 1.8. Restrukturyzacja obszarów o niewłaściwym potencjale rozwojowym

Cel strategiczny 2. Zwiększenie efektywności wykorzystania potencjałów rozwojowych województwa

Cel operacyjny 2.1. Wzmocnienie gospodarstw rolnych oraz gospodarki żywnościowej

Cel operacyjny 2.2. Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw

Cel operacyjny 2.3. Wzrost udziału nauki i badań w rozwoju regionu

Cel operacyjny 2.4. Zwiększenie udziału usług turystycznych i rekreacji w gospodarce regionu

Cel strategiczny 3. Wzrost kompetencji mieszkańców i promocja zatrudnienia

Cel operacyjny 3.1. Ograniczanie barier w dostępie do edukacji

Cel operacyjny 3.2. Poprawa jakości oraz wzrost różnorodności form kształcenia

Cel operacyjny 3.3. Rozwój przedsiębiorczości i promocja samozatrudnienia

Cel operacyjny 3.4. Poprawa organizacji rynku pracy

Cel strategiczny 4. Wzrost spójności i bezpieczeństwa społecznego

Cel operacyjny 4.1. Poprawa sytuacji demograficznej oraz stanu zdrowia mieszkańców

Cel operacyjny 4.2. Poprawa warunków mieszkaniowych

Cel operacyjny 4.3. Rozwój usług socjalnych

Cel operacyjny 4.4. Wzrost bezpieczeństwa

Cel operacyjny 4.5 Ograniczenie skali patologii oraz wykluczeń społecznych

Cel operacyjny 4.6. Budowa kapitału społecznego na rzecz społeczeństwa obywatelskiego

Cel operacyjny 4.7. Wzrost udziału sportu i rekreacji w życiu mieszkańców regionu

4.6. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020

Celem strategicznym WRPO 2014+ jest: poprawa konkurencyjności i spójności województwa przy zrównoważonym wykorzystaniu specyficznych cech potencjału gospodarczego i kulturowego regionu oraz przy pełnym poszanowaniu jego zasobów przyrodniczych. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez podniesienie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, poprawę atrakcyjności inwestycyjnej ośrodków miejskich i usprawnienie powiązań między nimi, zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej oraz przełamywanie barier strukturalnych na obszarach o niższym potencjale rozwojowym.

Priorytety finansowania

Główne priorytety to:

- Badania, rozwój technologiczny i działalność innowacyjna
- Przedsiębiorczość
- Transport

- Środowisko
- Przejście na gospodarkę niskoemisyjną
- Wzrost zatrudnienia
- Uczenie się przez całe życie
- Włączenie społeczne

Oczekiwane efekty

- Rozwój infrastruktury drogowej — budowa i modernizacja 280 km dróg
- Wsparcie dla ponad 1000 przedsiębiorstw
- Dostęp do zmodernizowanej oczyszczalni ścieków dla ponad 64 000 mieszkańców
- Pomoc dla prawie 62 000 bezrobotnych przy poszukiwaniu pracy
- Pomoc dla ok. 33 500 mieszkańców zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
- Utworzenie w przedszkolach 12 500 miejsc współfinansowanych

4.7. STRATEGIA INTEGRACJI I POLITYKI SPOŁECZNEJ DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO DO ROKU 2020

Ze względu na swój dalekosiężny charakter strategia budowana na poziomie lokalnym musi uwzględniać i brać pod uwagę przesłanki zawarte w dokumentach strategicznych podmiotów, z którymi gmina współpracuje na zasadzie partnerstwa. Jednym z nich jest samorząd województwa wielkopolskiego. Strategia Integracji i Polityki Społecznej dla Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 stanowi integralną część Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do roku 2020 i pozwala zaplanować działania województwa z zakresu polityki społecznej w taki sposób, aby przeciwdziałać najistotniejszym zagrożeniom społecznym przy aktywnym udziale samorządów lokalnych i organizacji pozarządowych. Zagrożenia takie, jak negatywne skutki ubóstwa i zjawisko wykluczenia społecznego, to wyzwania nie tylko dla Wielkopolski, ale również dla społeczeństwa współczesnej Europy.

Zadaniem samorządu województwa jest nie tylko rozwiązywanie problemów społecznych. To przede wszystkim organizowanie wsparcia i pomocy osobom potrzebującym w miejscu ich zamieszkania, a więc przy udziale jednostek organizacyjnych samorządów lokalnych. Województwo poprzez działalność Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej

pełni rolę wspierającą, aktywizującą, koordynującą i inicjującą nowe rozwiązania, zmierzające tym samym do wyrównywania poziomu życia mieszkańców Wielkopolski. Strategia określa główne działania samorządu województwa zgodnie z przypisanymi województwu zadaniami z zakresu pomocy społecznej, a jej celem jest ułatwienie koordynacji podejmowanych działań, tak żeby były one jak najbardziej efektywne.

W dokumencie strategii ustalono następujące priorytety działań (wraz z celami szczegółowymi i kierunkami działań):

1. kompleksowe rozwiązania w zakresie efektywnego przeciwdziałania wykluczeniom społecznym;
2. inicjatywy i działania na rzecz równych szans osób niepełnosprawnych;
3. inicjatywy i działania na rzecz równych szans osób starszych;
4. sprawnie działający system pomocy społecznej;
5. działania na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania przemocy;
6. współpraca z organizacjami pozarządowymi.

W dokumencie podkreślono konieczność wzajemnej współpracy zarówno jednostek administracji publicznej wszystkich szczebli, jak i współdziałania administracji publicznej z sektorem pozarządowym.

4.8. STRATEGIA ROZWOJU GMINY GRODZIEC NA LATA 2015-2024

Samorządy lokalne działające w warunkach gospodarki rynkowej, cechującej się dużą dynamiką zmian i niepewnością, co do ich kierunków, muszą posiadać zdolność do wczesnego rozpoznawania zagrożeń, jak i dostrzegania pojawiających się szans. Silne oddziaływanie czynników zewnętrznych, w których istotną rolę odgrywa dynamika i ekspansywność jednostek terytorialnych (gmin miejskich i wiejskich oraz województw), konkurujących w dostępie do ograniczonego rynku inwestorów i kapitału, wymuszają konieczność stosowania przez władze samorządowe odpowiednich metod zarządzania. W takich warunkach istotnego znaczenia nabiera zarządzanie strategiczne, które, oparte na opracowywaniu, wdrażaniu i kontroli realizacji planów strategicznych, umożliwia dostosowanie funkcjonowania jednostek terytorialnych do zmian zachodzących w otoczeniu. W obecnych warunkach polskich – na poziomie zarządzania lokalnego (gminnego) – jedną

z podstawowych ról wśród tego typu planów pełnią strategie rozwoju. W opracowaniach tych określone są cele rozwoju lokalnego oraz sposoby realizacji tych celów przy wyróżnieniu najbardziej pożądanych dla rozwoju gminy działań.

W rezultacie przeprowadzonych badań ankietowych, wywiadów z opiniotwórczymi mieszkańcami Gminy oraz konsultacji z szerokim gronem pracowników Urzędu Gminy i podległych jednostek, radnych oraz przedstawicieli innych instytucji, sformułowano trzy strategiczne cele rozwoju gminy Grodziec:

- Cel strategiczny 1. Zapewnienie dobrych warunków prowadzenia działalności gospodarczej;
- Cel strategiczny 2. Zapewnienie dogodnych warunków życia na terenie Gminy;
- Cel strategiczny 3. Zapewnienie wysokiego poziomu usług społecznych.

Do każdego celu strategicznego przypisano projekty, których realizacja zapewni: dogodne warunki życia na terenie Gminy, bytowanie w uporządkowanym i dobrze zarządzanym otoczeniu, wsparcie rozwoju gospodarczego oraz wsparcie rozwoju osobistego mieszkańców i dobre warunki do odpoczynku. Poniżej przedstawiono zestawienie programów i projektów strategicznych.

CEL STRATEGICZNY 1. ZAPEWNIENIE DOBRYCH WARUNKÓW PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ

Program 1. Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości i rolnictwa

Projekt 1.1. Przygotowanie oferty terenów pod inwestycje

Projekt 1.2. Orientacja Gminy na inwestorów

Projekt 1.3. Wsparcie rozwoju rolnictwa

Program 2. Wsparcie rozwoju turystyki

Projekt 2.1. Budowa, rozwój i promocja infrastruktury turystycznej

Projekt 2.2. Wsparcie rozwoju agroturystyki

Projekt 2.3. Wsparcie i promowanie rozwoju turystyki weekendowej

CEL STRATEGICZNY 2. ZAPEWNIENIE DOGODNYCH WARUNKÓW ŻYCIA NA TERENIE GMINY

Program 3. Budowa systemu kanalizacji sanitarnej

Projekt 3.1. Dokończenie budowy oczyszczalni ścieków

Projekt 3.2. Sukcesywna budowa systemu kanalizacji sanitarnej

Program 4. Poprawa stanu dróg i komunikacji

Projekt 4.1. Opracowanie i wdrażanie planu rozbudowy gminnej infrastruktury drogowej

Projekt 4.2. Podejmowanie działań na rzecz poprawy infrastruktury innych zarządców dróg

Projekt 4.3. Likwidacja barier architektonicznych

Program 5. Zagospodarowanie przestrzenne

Projekt 5.1. Budowa zbiorników retencyjnych

Projekt 5.2. Rozwiązanie problemu pałacu i parku w Grodźcu

Projekt 5.3. Zagospodarowanie stawów

Projekt 5.4. Uporządkowanie terenu parafii ewangelickiej w Grodźcu

**CEL STRATEGICZNY 3. ZAPEWNIENIE WYSOKIEGO POZIOMU USŁUG
SPOŁECZNYCH**

Program 6. Oświata, kultura, sport, rekreacja

Projekt 6.1. Utworzenie oddziału żłobkowego w przedszkolu

Projekt 6.2. Remonty i doposażenie placówek oświatowych

Projekt 6.3. Rozbudowa przyszkolnej bazy sportowej

Projekt 6.4. Poprawa organizacji zajęć szkolnych i dowozów uczniów

Projekt 6.5. Poprawa infrastruktury i oferty kultury

Projekt 6.6. Rozbudowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej

Program 7. Zdrowie, pomoc społeczna, bezpieczeństwo

Projekt 7.1. Wspieranie rozwoju opieki zdrowotnej

Projekt 7.2. Organizacja warsztatów terapii zajęciowej

Projekt 7.3. Organizacja mieszkań socjalnych

Projekt 7.4. Realizacja zadań pomocy społecznej

Program 8. Aktywność społeczna i sprawne zarządzanie Gminą

Projekt 8.1. Wspieranie aktywności i integracji społecznej

Projekt 8.2. Sprawne zarządzanie Gminą

V. UWAGI KOŃCOWE

Zapisy zawarte w strategii będą realizowane w ramach kierunków poszczególnych działań, w zależności od posiadanych przez samorząd i pozyskanych z zewnątrz środków finansowych.

Inne dokumenty programowe w zakresie lokalnej polityki społecznej powinny być zgodne z wytyczonymi w niniejszym dokumencie celami strategicznymi i kierunkami działań. Powinny je również rozwijać i uszczegóławiać. Odnosi się to zarówno do programów przyjmowanych przez organy samorządu corocznie, jak i dokumentów wieloletnich, m.in. do:

- Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Programu Wspierania Rodziny,
- Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
- Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

VI. SPIS WYKRESÓW, TABEL I RYSUNKÓW

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba ludności gminy Grodziec w latach 2016-2018	17
Wykres 2. Liczba kobiet i mężczyzn zamieszkujących gminę Grodziec na przestrzeni lat 2016-2018.....	18
Wykres 3. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w latach 2017-2019.....	25
Wykres 4. Wskaźnik deprywacji lokalnej na przestrzeni lat 2017-2019	26
Wykres 5. Liczba świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w 2019 roku	27
Wykres 6. Powody udzielania pomocy (liczba rodzin) w 2019 roku	27
Wykres 7. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w latach 2017-2019.....	28
Wykres 8. Świadczenia pieniężne i niepieniężne przyznane w ramach programu wieloletniego „Pomoc Państwa w zakresie dożywiania” w latach 2017 i 2018 (liczba osób)	29
Wykres 9. Świadczenia przyznane w ramach programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu”	30
Wykres 11. Wyniki egzaminu gimnazjalnego uczniów z Gminy w porównaniu do wyników egzaminu uczniów z powiatu konińskiego.....	34
Wykres 12. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2017-2019	36
Wykres 13. Asystenci rodziny oraz liczba rodzin objętych ich wsparciem na przestrzeni lat 2017-2019.....	37
Wykres 14. Mieszkańcy Gminy zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Koninie z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2017–2019	39
Wykres 15. Bezrobotni z terenu gminy Grodziec według wieku pod koniec 2019 roku	40
Wykres 16. Bezrobotni z terenu gminy Grodziec według czasu pozostawania bez pracy pod koniec 2019 roku	41
Wykres 17. Bezrobotni z terenu gminy według wykształcenia pod koniec 2019 roku	41
Wykres 18. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin w latach 2017-2019.....	45

Wykres 19. Wartość sprzedanego na gminy Grodziec alkoholu na 1 mieszkańca powyżej 18 roku życia w latach 2017-2019 (w złotych)	46
Wykres 20. Środki finansowe służące rozwiązywaniu problemów uzależnień w latach 2017-2019 (w złotych).....	47
Wykres 21. Liczba osób stosujących oraz doznających przemocy, którym udzielono porad w Punkcie Konsultacyjnym w latach 2017-2019	48
Wykres 22. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2017-2019	52
Wykres 23. Zasiłki pielęgnacyjne przyznane osobom, które ukończyły 75 lat na przestrzeni lat 2017-2019 (liczba świadczeń).....	52
Wykres 24. Liczba rodzin korzystająca z pomocy i wsparcia GOPS-u z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w roku 2018 i 2019	53
Wykres 25. Liczba mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców w gminie Grodziec oraz województwie wielkopolskim w latach 2016-2018	55

Spis tabel

Tabela 1. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2016-2018 (w procentach).....	18
Tabela 2. Przyrost naturalny w gminie Grodziec na przestrzeni lat 2016-2018	19
Tabela 3. Wykaz organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Grodziec	21
Tabela 4. Wykaz organizacji pozarządowych współpracujących z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Koninie.....	22
Tabela 5. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w 2019 roku	26
Tabela 6. Liczba osób, którym przyznano zasiłki stałe, celowe i okresowe na przestrzeni lat 2017-2019 (liczba osób).....	28
Tabela 7. Liczba rodzin korzystających ze świadczenia wychowawczego na przestrzeni lat 2017-2019 oraz kwota przyznanych świadczeń.....	30
Tabela 8. Odpłatność Gminy za pobyt w Domu Pomocy Społecznej na przestrzeni lat 2017-2019.....	31
Tabela 9. Kadra pedagogiczna placówek oświatowych.....	33
Tabela 10. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Grodziec w latach 2017-2019 z podziałem na grupy wiekowe.....	39

Tabela 11. Liczba zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych oraz z prawem do zasiłku w gminie Grodziec w latach 2017-2019	40
Tabela 12. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Grodźcu wobec osób uzależnionych w latach 2017-2019	44
Tabela 13. Realizacja programów rekomendowanych przez PARPA na przestrzeni lat 2017-2019	45
Tabela 14. Zasiłek okresowy z tytułu niepełnosprawności	49
Tabela 15. Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka	49
Tabela 16. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	49
Tabela 17. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia	50
Tabela 18. Dane statystyczne dotyczące opieki zdrowotnej w gminie Grodziec w porównaniu do powiatu w 2018 roku	54
Tabela 19. Zasoby mieszkaniowe w gminie Grodziec na przestrzeni lat 2016-2018	55
Tabela 20. Cel strategiczny 1 oraz cele operacyjne i kierunki działań do celu strategicznego 1	70
Tabela 21. Cel strategiczny 2 oraz cele operacyjne i kierunki działań do celu strategicznego 2	72
Tabela 22. Cel strategiczny 3 oraz cele operacyjne i kierunki działań do celu strategicznego 3	74
Tabela 23. Cel strategiczny 5 oraz cele operacyjne i kierunki działań do celu strategicznego 5	78

Spis rysunków

Rysunek 1. Mapa gminy Grodziec	16
Rysunek 2. Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w 2018 i 2019 roku	42
Rysunek 3. Wartość sprzedanego na terenie gminy Grodziec alkoholu w latach 2017-2019	46
Rysunek 4. Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie w 2018 i 2019 roku	47

VII. ZAŁĄCZNIKI

7.1. Załącznik 1

Poziom wskaźników monitorowania strategii

L.p.	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika w latach											
		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej												
	Wysokość środków przeznaczonych na w/w pomoc (bez względu na źródło) w zł												
	Wysokość środków przeznaczonych z budżetu gminy na pomoc społeczną (w zł)												
2.	Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych (z wszystkich form)												
	Wysokość środków przeznaczonych na w/w pomoc												
3.	Liczba rodzin korzystających z dodatków mieszkaniowych												
	Wysokość środków przeznaczonych na w/w pomoc												
4.	Liczba osób bezdomnych												
5.	Liczba osób skierowanych do DPS												
6.	Liczba osób korzystających												

	z WTZ												
7.	Liczba osób niepełnosprawnych												
8.	Liczba obiektów przystosowanych w gminie dla osób niepełnosprawnych												
9.	Liczba nowych (w stosunku do poprzedniego roku) zrealizowanych usług społecznych												
10.	Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (% ludności)												
11.	Liczba udzielonych porad/konsultacji specjalistycznych												
	Liczba osób korzystających z porad specjalistycznych												
	Liczba specjalistów w poszczególnych dziedzinach												
	Liczba punktów poradnictwa specjalistycznego typy porad specjalistycznych (np.: pedagogiczne, psychologiczne, prawne, zawodowe, socjalne i inne)												
	Liczba Niebieskich Kart												
12.	Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu uzależnień												
	Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w sprawach leczenia odwykowego												
13.	Liczba rodzin przypadająca na jednego pracownika socjalnego												

14.	Liczba zrealizowanych projektów profilaktycznych w gminie												
	Wysokość środków przeznaczonych z budżetu gminy na programy profilaktyczne (w zł)												
15.	Liczba placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego												
	Liczba dzieci korzystających z usług placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego												
16	Liczba dobrze zorganizowanych świetlic, klubów i innych lokalnych środowiskowych miejsc spotkań												
	% wszystkich świetlic												
17.	Liczba wyremontowanych świetlic												
	% wszystkich świetlic												
	Wartość inwestycji (w zł)												
18.	Liczba imprez integracyjnych w gminie, np.: festynów, pikników, turniejów itp.												
	Liczba ich uczestników (szacunkowa)												
19.	Liczba imprez sportowych												
	Liczba uczestników (szacunkowa)												
20.	Liczba zawartych												

	porozumień/umów dot. współpracy												
21.	Liczba organizacji pozarządowych w gminie												
22.	Liczba grup nieformalnych												
23.	Liczba zleconych zadań partnerom prywatnym												
24.	Liczba zorganizowanych form wypoczynku w okresie wakacji i ferii												
	Liczba uczestników w/w form												
25.	Liczba bezrobotnych w gminie												
26.	Liczba zawartych kontraktów socjalnych z bezrobotnymi												
27.	Liczba opiekunek												
	Liczba podopiecznych												
	Liczba osób udzielających pomoc sąsiedzką												
28.	Liczba kół zainteresowań												
	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach												
29.	Liczba osób, które podniosły kwalifikacje												
30.	Liczba wyspecjalizowanych pracowników socjalnych w określonej dziedzinie pomocowej												
31.	Liczba szkoleń, kursów												
	Liczba ich uczestników												
32.	Liczba zmodernizowanych placówek												
	Wartość inwestycji (w zł)												

33.	Liczba rodzajów wydawnictw												
	Nakład folderów, ulotek (sztuk)												
34.	Liczba zadań zleconych przez gminę partnerom społecznym i prywatnym												
35.	Liczba udzielonych przez gminę dotacji dla organizacji pozarządowych.												
	Wysokość dotacji dla NGO's												
36.	Liczba zmodernizowanych boisk												
37.	Liczba zorganizowanych placów zabaw												
38.	Liczba przedszkoli												
	Liczba miejsc w przedszkolach												
39.	Liczba dzieci korzystających z dożywiania												
	% wszystkich dzieci w szkołach												
40.	Liczba mieszkań socjalnych												
41.	Liczba przestępstw popełnionych przez małoletnich												
42.	Liczba podmiotów ekonomii społecznej, np.: Klubów Integracji Społecznej, Centrum Integracji Społecznej; Centrum Aktywizacji Zawodowej												
	Liczba osób korzystających z usług podmiotów ekonomii społecznej												
43.	Liczba utworzonych grup wsparcia, grup samopomocowych												

	Liczba osób korzystających z grup wsparcia i grup samopomocowych												
44.	Liczba godzin terapii indywidualnych i grupowych												
	Liczba osób korzystających z terapii indywidualnych i grupowych												
45.	Liczba osób niepełnosprawnych zaktywizowanych zawodowo												
	Liczba osób niepełnosprawnych zaktywizowanych społecznie												
46.	Liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych												
47.	Liczba dzieci z terenu gminy umieszczona w rodzinach zastępczych												
48.	Liczba dzieci z terenu gminy umieszczona w rodzinnych domach dziecka												
49.	Liczba dzieci zgłoszonych do adopcji												
	Liczba dzieci adoptowanych												
50.	Liczba podmiotów gospodarki społecznej na terenie gminy												

7.2. Załącznik 2

Formularz rejestrowania aktualizacji Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grodziec na lata 2020-2030

Aktualizacja Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w roku				
L.p.	Data uchwalenia zmiany	Nr Uchwały	Strona, na której dokonano zmiany	Rodzaj zmiany